

ספר

מחניך קדוש

על שם הכתוב (א' כי תצא) והיה מחניך קדוש ולא יראה
בך ערות דבר וגו'
נתבאר כאן מעט מהלכות צניעות ומהדברים האסורים בשום
פריצות והן הלכות קבועות כמו שמבאר בהגמרא והפוסקים, ונבאר
ל"ב עיר איזה הלכות בקצרה
ובל זה מלוקט מהגמרא והפוסקים וכמו שמביאר כל סעיף
וסעיף בניסוקו ומעטו בהפ"ה הנקרא **מקור הקדושה**
וסוהר כל אחד ואחד מ"שארל לשום עינא מקוהא על זה
בביתו וחובה עליו לפקוד תמיד בביתו על דרכי הצניעות ועל
הרחקה מדרכי הפריצות וכן לפקוד על כל דרכים שיהיו כפי
התורה והיראה

ואל יפסור האדם בשענות של יצרו, כי אם יתרשף האדם
ולא יקיים מה שמוטל עליו מהגמרא והפוסקים הרי הוא מביט
בנפשו גם בעוה"ז מלבד עונשו בעולם הבא ולכן ידע האדם כי
בנפשו הוא, וכל ההולך בדרך התורה ינצל מפוסקי סת ויוכח
לאור באור החיים

ובל זה מלוקט מהגמרא והפוסקים בהסכמת גדולי התורה
והיראה אשר בתוכני עיר הקדש ירושלים תוכביא אורו של עינים

הוצאת והכנס לאינטרנט

נדפס

מעה"ק ירושלם תוכב"א

שנת תרצ"א א' תש"ק

דפוס "התורה וירושלים"

הספר הקדוש הזה עשהו זה כבר רב גדול
נאון וצדיק ממיוחדי יחורי-ירושלם יצ"ו
ומרוב ענותנותו חפץ בעילום שמו וכל כונת
הרה"ג הצדיק המחבר הזה אולי יועיל זה
לעצור בעד הרעה הגדולה והמאוסה של
פריצות בגדי נשים בין כטנות ובין גדולות
ושאר פריצות שנתפרץ עד לגועל נפש
והפירצות הם סכנה ורעל בין לגוף בין
לנפש ה' ירחם.

יכולים להשיג הספר היקר הזה בישיבת עין-החיים
ובישיבת תורת-חיים ובישיבת מאה-שערים על פי
האדרסאות הכתובים למטה.

JESHIWATH ETZ-CHAYM

בעד ספר מחניך קדוש

JESHIWATH TORATH-CHAYM א

בעד ספר מחניך קדוש

JESHIWATH MEA-SHARIM א

בעד ספר מחניך קדוש

פתיחה

כל הרבדים המביאים לידי גילוי ערוה הוזהרו עליהם מן התורה לא תקרבו לנלות ערוה כלומר לא תקרבו לדברים המביאים לידי גילוי ערוה כגון חיבוק ונישוק וכיו"ב וכן אסור גם רסיוה וקפיצה וכל כיו"ב וכמו שכתב הרמב"ם בס' כיא מה' איסורי ביאה ונמצא דעמי פריצות עוברים על לאו של לא תקרבו לנלות ערוה וגוי עוד עוברים על לאו של ובחקותיהם לא תלכו דקאי נמי אפריצות (וכדאי' בוי"ד סי' קצ"ה בהנהגה, וכן הוא ג"כ לשון הרמב"ם סכ"ד מה' אישות ובמשמע אה"ע סי' קט"ז בדרך שעושים העבדים הפרוצות וכו') וכן עוברים ג"כ על האזהרה של ונשמרת מכל דבר דע דהוי אזהרה מן התורה שלא להרהר בעבירה וכמו שאחז"ל בעי' כ': וכוין דעמי פריצות נרומים להרהורים רעים בין לאהרים בין לעצמו הרי דעוברים ג"כ על האזהרה של ונשמרת מכל דבר דע וגם עוברים ג"כ על לאו של ולא יראה בך ערות דבר וגוי וכמו שאחז"ל בסו"ס ג': משחמא ישראל נסתלקה שכינה סהם שנאמר ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך ומוכח ביוסא י' דעון של פריצות נחשב ג"כ לעון של גילוי עריות, וגם עוברים על לאו דלפני עור לא תתן מבשרו דקאי נמי על הגורם עבירה לחבירו, ואחז"ל ומדרש רבה פ' פינחס כ"א מנין שמחמא את האדם יותר מן ההורנו שההורנו הורנו בעוה"ז ויש לו חלק לעוה"ב והמחמא הורנו בעוה"ב ובעוה"ז וכו' ואפשר דעוברים ג"כ על לאו שלא יוסף וגוי דהוא לאו של חובל בחבירו וג"כ על לאו של לא תרצח דעמי ההרהורים יכול ליטור מן העולם וכדאי' בנזיר ד': ופחו עלי יצרי וביקש לשורדני מן העולם וכו' ופרשי' ז"ל בדיה ופחו וכו' והביאני לידי הרהור: ועוד עוברים על ידי הפריצות על העשה של קדושים תהיו וגוי דקאי על פרישה מן העריות וכן על מ"ע של והתקדשתם והייתם קדושים וגוי וכמו שאחז"ל במדרש רבה פ' נשא דישאל נקרא קדושים בעת ששומרין עצמן מן הניאוף ומן הויסה שכן כתיב והתקדשתם והייתם קדושים וגוי וכן עוברים ג"כ על מ"ע של והיה מחניך קדוש וכדאי' שם במדרש אמר להם משה לישראל הו' יודעין שאין הקב"ה מיוחד שמו בישראל וכו' אלא בזמן והיה מחניך קדוש ואותה שעה הוא משרה שכינתו ביניכם והוא מציל אתכם מיד אויביכם ומוסר שנאיכם הה"ד מתהלך בקרב מחנך להצילך וגוי.

ונמצא דעמי פריצות עוברים על חמשה לאוין ושלוש עשין מלבד שאר לאוין וביטול כמה מ"ע המסתעפים מהם כמעט כל התרי"ג מצות כולם עומדים על מ"ע של קדושים תהיו ומשיה סמוך להא דכ' וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותם וגוי כתיב והייתם קדושים לרמו לן דכל המצות כולם תלויים על מ"ע של קדושים תהיו.

והנה צניעות הוא הגדר של העריות וכן אחז"ל מדרש רבה פ' קדושים כל מקום שאתה מוצא בו גדר ערוה אתה קדושה וכו' וכל הפורץ את הגדר נקרא פורץ לפי שפרץ את הגדר של כרמו ונמצא דהוא פורץ וזהו סי' של פריצות

פתיחה

שפורצים את הגדר ובוסן שהגדר של הכרם סרוץ הרי הכרם עלול למרמס החיות והנכים וכל פרי הכרם בסכנה, וכמו כן בכרם ה' כל בית ישראל יתברכו בכל מקומות מושבותיהם אם נסרץ הגדר ח'ו הרי כל הכרם בסכנה הן סכנה עצמית והן סכנה של כל העולם כולו וכמו שאחז"ל בירושלמי דמיק דמוטה כל מקום שאתה מוצא ונות אתה מוצא אנדרולומוסיא בעולם, ופשוט שכל המניח פריצות בביתו הוא יותר בסכנה מאחרים וכמו שאחז"ל בשלהי גיטין צ': כדאי הוא במיתה שזה הוציא רשעה מתוך ביתו וזה הכנים רשעה לתוך ביתו עוד אחז"ל במדרש רבה מ' נשא, אקרא איש איש כי תשטה וגו' ליסדה אותך התורה שתהא ותרון בתוך ביתך נשפך יין הוי ותרון וכו' וכן שמנך וכו' נקרע כסותך וכו' אבל אם שמעת דבר אשתך הוי כנכר וכו' עוד א' שם אהא דכ' וחוטא ילכד בה זה שהוא רואה את אשתו שהיא קולנית ורגלה רמה ופרוצה בשחוק כו' והמניח את בתו להתרנגל בפריצות עובר על מ"ש בתורה (מ' קדושים י"ט כ"ט) אל תחלל את בתך להזנותה וגו' ראשי המשהה בתו בונת כרי שיהנה מפלאכתה הרי הוא עובר על מ"ש בתורה אל תחלל את בתך להזנותה וכדאי' בסנהדרין ע"ו וכמו שפירש"י והמהרש"א שם וכ"ש במניחה להתנהג בדרכי הפריצות, וא"י בכתובות מ"ה סוקלין אותה על פתח בית אביה כלומר ראו נידולים שנידלתם וכו' ובסנהדרין נ"ב, היה ר"ם אומר מה ת"ל את אביה היא מחללת שאם היו נוהגין בו קודש נוהגין בו חול כבוד נוהגין בו בזיון אומרים ארור שווי ילד ארור שזה נידף ארור שיצא זו מחלציו אפר רב אשי כמאן קרינן רשיעא בר רשיעא ואפי' ררשיעא בר צדיקא כמאן כי האי תנא עוד אחז"ל בחגיגה דנקרא גיהנם למי שהכל יורדין שכל על עסקי הנם ופירש"י ז"ל, עריות, והנה נתבאר מעט את גודל העון והעונש של המניח פריצות בביתו ומתרמה מלהשניח בביתו השנחה מעולה בזה ונבאר בעזיה קצת הלכות מסוקות של צניעות ודברים האסורים משום פריצות וראוי לכל ירא שמים שילמד היטב בהנמרא והפוסקים וידע היטב את כל דיני צניעות וכל דברים האסורים משום פריצות ויהי' כעמוד ברזל ולא יחת מפני כל ויוהיר גם לאחרים, כי לא ביארנו כאן רק מעט מה צניעות ומעט מן הדברים האסורים משום פריצות ותן להכם ויחכם עוד ויתקן בין לעצמו בין לאחרים ויהי' שנוכח במהרה בימינו שתשרה שכונה עם כל אחד ואחד מישראל ונוכח לנאולה שליטה במהרה בימינו אמן וכן יהי רצון.

(א) אחר הנשואין אמרה האשה לצאת בראש פרוע וזהו איסור מן התורה וכל אשה היוצאת בראש פרוע מתקריא עוברת על דת משה, ומכ"ש אשה שאינה שומרת הלכות נדה ומקואות כהלכתם ומשמשותו נדה היא עוברת על דת משה והיא פרוצה מחייבי כריתות, ומשום דת יהודית אמרה האשה לצאת לשוק או למבוי מפולש או להצר שהרבים בוקעים בו אלא אם כן יהי' עלי' רדיד מלמעלה (פי' צעיף וכן הוא הלשון במור) אבל אם אין עליה רדיד אמרה לצאת בן ואעפ"י ששערה מכוסה במספחת ואין ראשה פרוע

(ב) אסור לומר שום דבר שבקדושה (היינו דברי תורה ותפלה) כנגד הערוה ושער של האשה בזמן שאינו מכוסה ואפי' מקצת מן השער מגולה נ"כ אין לומר כנגדו שום דבר שבקדושה, וכל נוף האשה הוי ערוה. ואם הי' מטח מגולה מן האשה במקום שדרכה לכסותו אסור לקרות כנגדה שום דבר שבקדושה ואפי' היא אשתו וי"א דבאשה אחרת אפי' פחות מטפח הוי ערוה ואסור לומר שום דבר שבקדושה וי"א דאם השוק מגולה אפי' באשתו ופחות מטפח נ"כ אסור לומר שום דבר שבקדושה ומכ"ש באשה אחרת ואפי' אינו מכוי' להסתכל בה דאילו מכוי' להסתכל בה אפי' אם מסתכל באצבע קטנה של אשה חמור עוני מאד וכמו שאחז"ל בכרכות כ"ד.

(ג) אותן השערות שרנילין לצאת למטה מן השכבה מחמת שאי אפשר לצמצמן תחת השכבה בזה מותר מן הדין לומר דברים שבקדושה כנגדן, וצניעות גדולה באשה שאף שער אחד לא יראה מסנה אפי' בכיתה ואשרי חלקה דווכה עי' לבנים יראי שמים ועוד ברכות

מקור הקדושה

(א) אחר הנשואין וכו' איסור מן התורה וכו' מכ"ש האשה וכו' כתובות ע"ב, וברמב"ם עכ"ד מיה אישת הייב ובמוש"ע אה"ע סי' קצ"ו סעי' א' סעי' ד'.
(ב' ג') **אסור** לומר וכו' ברכות כ"ד כ"ה וברמב"ם סי' מ"ה ק"ש ה' ס"ז ובמוש"ע או"ח סי' ע"ה ובמפרשים שם ועיי' במשנה ברורה שם בכל המימן, ורק במ"ש שם סי' ב' דשוק הוא מן המקום שקורים, קניא. ב"י, יבואר במסוך בעו"ה באות ד' בראיות ברורות דשוק הוא מעצם הקרסוף עד עצם הארכובה, ומן המקום שקורים, קניא ומעלה הוא נקרא ירך ושם עוד יותר חמור ופי' ד"א דאם השוק וכו' הוא דעת הב"ח והט"ז בריש סי' ע"ה ומובא במ"ב שם מ"ק ז'.

(ד) אפי' במקום פרוצות שהולכות תמיד פרוצות ראש או בורעות מנולות או שהולכות יחף ג"כ אסור לומר כנגדן שום דבר שבקדושה ואפי' מקום שנהגו ללכת יחף מחמת עניות וכיו"ב היינו דווקא פרסת הרגל לבר אבל אם מנולה ג"כ מן השוק אפי' מקצת מן השוק אסור לומר שום דבר שבקדושה כנגדן [פי' שוק מעצם הקרסול עד עצם הארכובה, ולמעלה מן הארכובה עוד

מקור הקדושה

(ד') אפי' במקום פרוצות וכו' איר בשם הרוקח ובח"א וסובא במ"ב סי' ע"ה ס"ק ב' וסי' י' וס"ש דפי' שוק הוא מעצם הקרסול ומעלה וכו' הנה אף שיש מן הנאונים שכתבו מצד הסברא דהוי כמו שוק דבהמה מי"ס נכאר בראיות ברורות מן הנמרא ומן הראשונים דדווקא נבי בהמה הוי הכי אבל לא באיש דאילו נבי בהמה נקרא שוק מן הפרק של ארכובה הנמכרת עם הראש עד בוקא ראסטא וכדאי' בחולין ק"ד וברמב"ם פ"ט מ"ה בכורים ה' י"ח ובטוש"ע יו"ד סי' ס"א סעי' ב' אבל נבי אדם נקרא זה ירך והשוק הוא למטה מן הארכובה עד עצם הקרסול, דהכי אי' בס"ק דאהלות מ"ח עשרה בקרסול שנים בשוק חמשה בארכובה אחד בירך וכו' וכן מוכח גם ביבמות ק"ב : דהנה חליצה מן הארכובה ולמטה כשרה וכדאי' שם במתני' ק"א, ופרכין עליה בנטי' ק"ב. דליכתוב רחמנא וחליצה נעלו ברנלו ומשני אי כתב רחמנא ברנלו היא ברנלו אין בשוקו לא כתב רחמנא מעל רנלו דאפי' בשוקו וכו' פי' דאף בשוקו כשר החליצה וכדתנן במתני' מן הארכובה ולמטה חליצתה כשרה, וכן אי' שם ק"ג, האי איסתיורא עד ארעא נחית דאי סיד מיפסק מסיק הוה לוי איהו מעל ושוקא מעל דמעל וכו' הרי בהדיא דשוק באדם הוא למטה מן הארכובה, וכן מצינו ג"כ בגדה י"ד, בדרקא בער הברוק לה וכו' בירכה וכו' ושם נ"ו : הרואה כתם וכו' על שוקה וכו' ועיי' שם נ"ח, בפירש"י ד"ה עד מקום הבק וכו' קסץ הירך והשוק יחד וכו' שחובקין הירך והשוק יחד וכו' ובתוס' שם ד"ה מקום חבק וכו' שחובק השוק עד הירך וכו' ובמ"י המשניות להרמב"ם שם ואמרו על הצדדים מכאן ומכאן וכו' הירכים והשוקים ובעת התחברם וכו' וכן הוא ג"כ לשון השו"ע או"ח סי' ד' סעי' כ"א צריך לזהר בתפלה וכו' שלא ליגע בשוק וירך וכו' שוב מצאתי כן בהדיא בתוס' במנחות ל"ה, בריה קיבורת וכו' וז"ל ומיהו אין ראי' מזרוע דבהמה לזרוע דאדם, דהא שוק באדם גמי לא הוי כשוק דבהמה דתנן באהלות וכו' ע"כ הרי בהדיא מן המשנה והנמרא והראשונים כדברינו ובתוס' שם הוסיפו עוד לומר

יותר חסור ונקרא ירך, ועיי' במקור הקדושה] דדווקא בהולכות יחף בסרסה מגולה לבד אבל השוק הוא מכוסה בזה כתבו הפוסקים דאם מנהגן כך לילך בתמידות משום עניות וכל כיו"ב מותר לומר דבר שבקדושה כנגדן אבל אם מגולה י"ב מן השוק לא מהני כלל מנהגן של פרוצות וכמו כן אם הולכות בורוע מגולה ואף מקצת מן הזרוע, או שהולכות בצואר מגולה ומכ"ש אם גם מקצת מן החזה מגולה לא מהני כלל, ואסור לומר דבר שבקדושה כנגדן

מקור הקדושה

ראשון דר"י יהודה הוי נמי שוק דבהמה כמו שוק דאדם אבל מ"מ לכוע שוק באדם הוי מן הקרסול עד הארכובה, ומ"ש אם הולכות בורוע מגולה וכו' כדאי בכתובות ע"ב, דמראה זרעותי לבני אדם, ומ"ש ואף מקצת מן הזרוע וכו' כדאי ב"ק מ"ח, למימא כיון דבעיא היא צניעותא מרוותא דחצר מסלקי נפשיהו ופירש"י למימא בעיא צניעותא שמגלה זרעותיה, ופשוט דבשעת הלישה אין מגלים את כל הזרוע רק מקצת מן הזרוע ואעפ"כ בעיא צניעותא ומרוותא דחצר מסלקי נפשיה ואי"כ מוכח דפריצותא הוי אף במקצת מן הזרוע, ומ"ש או שהולכות בצואר מגולה וכו' פשוט מאחר דדת יהודית הוי שתצא אשה בשוק או בחצר שהרבים בוקעים בו ברדיד, והיינו צעיף וכמ"ש הסור, וצעיף מכסה גם את הצואר, הרי דאם הולכת אשה בשוק בצואר מגולה הוי פריצותא, וכבר צווח על זה הגאון התומים בספרו יערות דבש [ח"ב דף קס"ג וז"ל שם בתוכחתו, אמנם בעוה"ז נפרצה הענין וכו'] גם בשוק נראה צוארם וכדומה בנילוי בשר וכו' ומגלים לפרחי ובחורי ישראל לעבירה והרהור עבירה וכו' איך נעלזו בפורים וכו' הלא המות הוא היצה"ר וכו' וכל קריבות דנ"ע והרהור פונם תיכף בנפשו ונפשו וכו' עכ"ל ומ"ש ומכ"ש אם גם מקצת מן החזה וכו' פשוט דנילוי החזה עוד יותר חסור מן הצואר וכדאי במטות ט', דאפי' במטות דס"ל לרבנן דמגלה את לבה כדי לביישה משום ונוסרו כל הנשים ולא תעשינה וכו' פליג ר' יהודה עליהו משום דחייש להרהורא וכ"ש בעלמא דמשיטא דאסור לכלוי עלמא והוא חסור יותר מצואר מגולה ומוכח בנסרא תענית ד', דאפי' איש לא ילך בורוע מגולה או בלב מגולה דהכי אי' בנסרא שם שפעמים נראה ופעמים אינו נראה ומירש"י ז"ל כשהוא ערום נראה וזרעו וכנגד לבו, אינו נראה כשהוא לבוש וכו', ועיי' באו"ח סי' ד' סעי' כ"א ובמנ"א שם. סיב

כ"ג ע"ש.

ה' ראוי ליוהר בקטנה מבת ג' שנים ויום אחד שלא לומר שים דבר שבקדושה
בזמן שמנולה טעם מכשרה במקום שרניף להיות מכוסה ומכ"ש
בבת בוגרת דאז היא בכלל ערוה וראוי ליוהר בה כמו בנשואה מלכד כנגד שערה
וצוארה אבל לשאר דברים ראוי ליוהר בה כמו בנשואה.

ו' היתה ערוה כנגדו והחזיר פניו מסנה או שעצם עיניו או שהוא בלידה או
שהוא סומא מותר לקרות דבראיה תלי רהמנא והא לא חזי לה ויש
מחמירין דלא פני בכל זה רק שיחזיר נופו ואז יוכל לומר דברים שבקדושה.

ז' פאה נכרית העבה אף שניכר לכל שהיא פאה נכרית ס"מ אינו מותר רק
לאותן הגושים שאמיתיהן ניכר נהנו ללכת בפאה נכרית אבל אותן נשים
שאמיתיהן נהנו איסור בזה אסור נ"כ לבנותיהן ללכת בהן. ופאה נכרית הרקה
שנראה כמו שערות ראשה אסור לכל.

ח' אסור לאשה ללכת יחף ואף איש אל ילך יחף אבל באשה הוא עון חסור

מקור הקדושה

ה' ראוי ליוהר אף בקטנה וכו' הבי אי' בספר שולחן שלמה מובא בביאור
הלכה שם ד"ה טעם ומכ"ש בבת בוגרת וכו' הוא פשוט דאז
הוא בכלל ערוה משום איסור נדה ועיי' במ"ב שם ס"ק י"ז שב' שם ובתולדות
ירדן וכו', וגם חיישינן בה יותר להרהורא רבבוגרת אף לנבי האב איכא איסורא
לנבי ק"ש וכדאי' בטוש"ע או"ח סי' ע"ג סעי' ד'.

ו' היתה ערוה וכו' והחזיר פניו וכו' הוא דעת המחבר בסי' ע"ה סעי' ו'
והיש מחמירין הוא דעת האחרונים ועיי' במ"ב שם.

ז' פאה נכרית וכו' אסור ניכר לבנותיהן וכו' וכדאי' בפסחים ו': בני ביישן
נהנו וכו' כבר קיבלו אבותיכם וכו' וכן הוא בטוש"ע יו"ד סי' רי"ד
סעי' ב' ועיי' במ"ב סי' ע"ה ס"ק ט"ו ופ"ש ופאה נכרית הרקה וכו' הטעם בזה
פשוט משום מראית העין ומראית העין ישמביא לירי גילוי עריות חסור משאר איסור
דמראית העין וכדאי' בע"ז י"ב. אבל מעין דאיכא סכנה וכו' ועיי' בביאור הנרי"א
ביו"ד סי' ק"ג ס"ק ד' ובסדרש רבה ט' נשא ט' ופרע ראש האשה וכו' את
פרשת מדרך בנות ישראל וכו' והלכת בדרך הגוים שהן מהלכות ראשיהן ערועות
וכו' וכיון דזה גרם לה להטוטה קרוב הדבר לאמר דהוי מאבזרי' דנ"ע ולכן ששט
דמראית העין דנלו שער חסור טובא.

ח' אסור לאשה ללכת יחף וכו' דכל גוף האשה הוי ערוה ולכן אם היא הולכת
יחף

מאד וההולכת יחף היא פורצת נדר וישכנה נחש ואף הקטנות אין להרניץ בהליכת יחף ומכ"ש בבת בוגרת דודאי אין להניחה ללכת יחף ומחויב הבעל למחות באשתו ובבתו בכל תוקף אם רוצה ללכת יחף ואף בעת הרחת הרצפה וכל כיו"ב דהוה מאביוויי דניע.

ט) אף במקומות שהולכות תדיר יחף מחמת עניות או החום וכיו"ב לא הותר באשה רק פרסת הרגל לחור אבל למעלה מה אסור בכל מקום.

י) אסור ללבוש בנד מסחורה דקה שהבשר נראה מתחתיו ואפי' בתי שוקים (ואקין) או בתי ידיים מסחורה כזו נ"ב אסור וכן כל כיו"ב ודבר זה אף באיש אסור ומכ"ש באשה דחמור עונה בזה הרבה יותר מאיש ואפי' הכתונת נראה מחמת הסחורה של הבגד נ"ב אסור באשה ואף הקטנות אסור להלבישן בנדים מסחורה כזו.

יא) וכן אסור ללבוש בנדים שמראיהם כמראה עור בשר וכן אנפילאות כאלה

מקור הקדושה

יחף הרי היא מחמיאה את הרבים דאפילו הצנוע שעניו לארץ בתוך ד' אמותיו יכולה נ"ב להכשילו אותה שהולכת יחף והמסתכל בעקיבה של אשה במסתכל במקום התורף ומוטב שלא להדחיק כלל את הרצפה מלהניח לאשה להדחיק את הרצפה בהליכת יחף ואף בכתולות אסור להרניץ בזה ומכ"ש במקום שמצויים שם אנשים דפשיטא דאיסורא רבא קעבד' וצריך למחות בהן ולנעור בהן הרבה שלא יעשו כדבר הזה להחמיא נפשות מישראל והמחמיא את האדם קשה יותר מן ההורנו וכמו שאחז"ל והמחמיא את הרבים הוא א' סכ"ד דברים שמעכבים את התשובה וכמו שבי' הרמב"ם ז"ל בסיד מה' תשובה ומ"ש ואף איש אל ילך יחף וכו' כדאי' בפסחים קי"ג: והמונע מנעלים מרגליו וכו' ועיי' בפירש"י שם קי"ב. ד"ה ואל תמנע מנעלים מרגליך וכן הוא בשו"ע או"ח סי' ב' בהנה.

ט) אף במקומות וכו' מחמת עניות וכו' א"ר בשם הרוקח ובחיא ומובא לעיל במקור הקדושה אות ד'.

י) אסור ללבוש בנד מסחורה דקה וכו' כדאי' ביומא ד"ה: ספני שנראה כערום ואי' נ"ב במניא בתחלת סי' ע"ה וביבמות סי' נב' וכו' שמהלכים ערומים וכו' ומ"ש ואפי' בכתונת וכו' כן משמע מ"ש הש"ך ביו"ד בסי' ש"ם סי' כ"ב בשם הב"ח.

יא) וכן אסור וכו' כמראה עור בשר וכו' וכן אנפילאות וכו' ששוט דאסור משום מראית

מחניך קדוש

משום טראית העין דנראה כערס. וכך אסור לאשה ללבוש בגד צר מצומצם על בשרה דניכ הוי פריצותא.

(יב) אפי' לאיש אסור ללבוש מכנסים קצרים שאין מניעים עד סוף הירך שהוא הארכובה. והאנפילאות ואקין צריכים לכסות את כל השוקים ומשיה נקראו בתי שוקים לפי שמכסים את כל השוקים והמכנסים צריכים לכסות גם מעט מהאנפילאות ואסור ללבוש מכנסים קצרים מזה השיעור ואף שהאנפילאות ארוכין סאד מ"ט אסור לקצר המכנסים מזה השיעור אף באיש וזה השיעור הוא ס' התורה משום לכסות בשר ערוה.

(יג) מנהג קדוש שנהגו בנות ישראל הצנועות לעשות אימרא רחבה בשיפולי השמלה (סארבאן בל"א) בעת תפירת השמלה כדי שאם תתקצר השמלה ע"י הכביסה וכיו"ב יוכלו לפתוח את האימרא ולהאריך את השמלה כראוי. וראוי

מקור הקדושה

טראית העין ומצינו דבגד שהוא אסור מציצית ומצד טראית העין הוא חייב אסור ללבושו בלא ציצית משום טראית העין וכדאי' או"ח סי' י' סעי' ח' וכ"ש לענין אסור דאסור משום טראית העין ומ"ש וכן בגדים צרים פשוט דאסורים ניכ משום דהוי פריצותא וסי' לדבר כל בגדי צחק אסורים צרים. חסרים. קצרים

(יב) אפי' לאיש וכו' וכמו נבי מכנסי כהונה וכמו שכ' הרמב"ם בפ"ח מה' כלי המקדש ה' י"ח ועיי' מ"ש בעל הטורים בפ' תצוה אקרא וא"ה הבגדים וכו' דלא הזכיר מכנסים משום דלא היו לכבוד ולתפארת. ר"ל דלא היו המכנסים רק משום לכסות בשר ערוה וכמ"ש ועשה להם מכנסי בד לכסות בשר ערוה וגו' ואף דהכתנות היו לבושים על המכנסים ואורך הכתנות ה' עד הארץ וכדאי' שם ברמב"ם ואעפ"כ כתבה התורה שיהא שיעור המכנסים עד סוף הירך שהוא הארכובה משום לכסות בשר ערוה. וא"כ טובה מכאן דאף אם האדם לבוש אנפילאות ארוכין ואין נראה שבשרו כלל ניכ אסור לקצר המכנסים מזה השיעור וא"כ כל המקצר מזה הוי פריצותא אף שלבוש באנפילאות ארוכין ועיי' ברמב"ם פכ"ד מה' אישות ה' י"ג וה' ס"ו.

(יג) מנהג קדוש וכו' פשוט הוא דקדושה יש בזה כדי שאם תתקצר יוכלו להאריך ע"י פתיחת האימרא ובאמת אי' נמי מנהג כזה: לענין נקב הציצית וכדאי' באו"ח סי' י"א סעי' י' בהנהגה זו"ל ונהגין לעשות אימרא סביב הנקב שלא יתק שם ויהי פתות מכשיעור וכו' וכמו כן עושין אימרא בשפת הבגד מהאי טעמא

להשגיח מאד על זה בעת קניית הסתירה ובעת התפירה ואף ישניחו על ריוח הכסף שמצטמצמן בקניית הסתירה כי הנפש היא יותר יקר מהסמון ועיי' במי ידים סי' י"ג.

יד נהגן להלביש את הבנות הקטנות מבת ג' שנים ויום אחד ולמעלה שמלה שמיני לסטה מן הארכובה לכל הפחות כשיעור שלישי שיש מן עצם הארכובה עד סוף הפרסה ומדקדקים מאד שלא להלבישן שמלה שהיא קצרה מזה השיעור ומנהג אבותינו תורה היא ואין לשנות ומכ"ש בת בוגרת שאסור לה ליצא בשמלה קצרה מזה השיעור והיו פריצותא ואף שהולכת באנפילאות ארוכין לא מהני כלל שתוכל על סמך זה להבוש שמלה קצרה מזו ואיסור נמור הוא. ועאכיו באשת איש והיא חוטאה ומחטיאה הרבים וכל המחטיא את הרבים אין לו חלק לעוה"ב ועיי' לעיל אות י"ג לענין איסורא.

מקור הקדושה

יד נהגן להלביש וכו' הנה מעמם בזה פשוט דהנה בת ג' שנים ויום אחד הרי היא בכלל איסור יחוד וכדאי' ברמב"ם וטושי"ע ומאחר דשיעור מכנסים הוא עד סוף הירך שהוא הארכובה משי"ה נהגו לעשות השמלה יותר ארוך מהמכנסים עד שלישי השיעור שיש מן עצם הארכובה עד סוף פרסת הרגל. ומצד המבוא הוא ג"כ פשוט דאם לא יארכבו השמלה רק כל שהו לסטה מן הארכובה אם תשב על הכסא וכיו"ב יתנלה ג"כ בין ירכותיה ואף שהיא קטנה וגם הולכת במכנסים ואנפילאות ארוכין מ"ס פריצותא הוי ולכן נהגו להאריך השמלה לסטה מן הארכובה לכל הפחות עד שלישי השיעור שיש מן עצם הארכובה עד סוף הפרסה ומ"ש ומנהג אבותינו תורה היא וכו' הכי אי' באגור וסובא ברמא יו"ד סי' שצ"ו ובב"י ביו"ד ריש סי' א' וברא"ש ס"ד דר"ה סי' י"ד ואחז"ל בכיצה ד': הוזהרו במנהג אבותיכם ופשוט דיכולים לאסור להפוך מנהג שאסור לעשות כן ומ"ש ומכ"ש בבת בוגרת וכו' פשוט דבבת בוגרת חיישין טפי לפריצותא דבבוגרת אף לנבי האב איכא איסורא לנבי ק"ש וכדאי' בטושי"ע או"ח סי' ע"ג ומכ"ש באחרונים"ש דאנפילאות ארוכין לא מהני כבר נתבאר לעיל באות י"ב.

מחניך חרדיש

ח

מו) אורך השמלה בבת בוגרת צריך להיות יותר ארוך מהשמלה של הקטנה ובת בוגרת היוצאת בשמלה שארכה כמו שמלה של הקטנה אין זה

סדרת הצניעות (ועיי' לעיל אות י"ג אימרא)

מז) אורך השמלה כאשה לאחר נשואיה צריך להיות יותר ארוך מהשמלה של בת בוגרת ולאחר הנשואין היא אשת איש החסורה שכולה

ערובה ונהגו שיהיי' אורך השמלה של האשה לאחר הנשואין מלפני' עד סמוך לפרסת הרגל ואחורי השמלה עד סמוך לארץ סמך ומנהג אבותינו תורה היא. וכך אשה היוצאת לאחר נשואין בשמלה כמו קודם נשואיה הוי פריצותא. ולאחר נשואין היא ערובה חסורה מן העריות החסורות ולא ינקה מדינה של ניהגם כל הנגע בה. ולכן אסור לה לצאת או בשמלה שהוא כמו קודם הנשואין ומכ"ש אם מקצרת את השמלה עד שאין מניע אורך השמלה הרבה למטה מן הארכובה

מקור הקדושה

מו) אורך השמלה בבת בוגרת וכו' משום דאז היא צריכה לשמור עצמה שלא

יכשלו בני אדם על ידה מאחר דזה הניעה לזמן בנות. ואחורי' במטה כ"ב. למדנו יראת חשא' מבתולה וכו' דר' יוחנן שמעה לההיא בתולה דנפלה אמה וקאמרה רבשיע בראת נן עדן ובראת ניהגם וכו' יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם וכו' ומכ"ש שלא תעשה פעולות שתכשיל חיו בני אדם עיי' ומכ"ש בבנות בוגרות המדריכות לבנות קטנות דמשיטא שאם אינן הולכות בשמלות כשרות שראוי להעבירן ממשמרתן בשביל זה עד שישבו להתנהג כשורה. מ"ז אורך השמלה כאשה לאחר נשואיה וכו' ג"כ משום דאשת איש חסורה טובא וא"כ צריכה לעשות שמירה יתירה שלא יכשלו בני אדם על ידה

דיצרא דעבירה מתנבר טובא בעבירה חסורה וא"כ צריכה להיות השמירה חסורה אצלה, ולא די אצלה אורך השמלה כמו בבת בוגרת, ועיי' בתענית כ"ד, דאמר לבתו קא מצערת לברייתא וכו' עוד אחו"ל בויקרא רבה (פי"ט) ע"י שהאשה הוי מתעצלת מלכסות את עצמה כראוי וכו' הה"ד וגלה את ערותה וגו' ומוכח את גדר האיסור של האשה שאינה מכסה עצמה כראוי אף מחמת עצלות וכ"ש אם עושה כן בסויד דחסור עונה מאד. והנה מנהג שנהגו בנות ישראל לאחר הנשואין שיהיו שמלותיהן ארוכות עד סמוך לפרסת הרגל ואחורי' השמלה עד סמוך לארץ סמך, ובאסת מצינו האי מנהגא בנסיא וכדאי' בשבת צ"ח : למה משכן דומה לאשה שמהלכת

יך עד הצי השיעור שיש מן עצם הארכובה עד סוף הפרסה ולכל הפחות צריך שיהיה אורך השמלה עד עצם הקרסול והיינו בערך טסח מן הארץ ואין לקצר מזה השיעור בכל ובלתי ואין להסתכל בזה על נשים אחרות שטקירות מזה השיעור כי בעיקבא דמשיאא מצוי גם בת"ח ויראי שמים שיש להם נשים שאינן צנועות כבנות ישראל הבשורות ואין להסיר מסגרתן כלל וראוי מאד לזה ירא שמים ולמשפחתו שירקקו בעת השירובין וכן בעת כתיבת התנאים לכתוב בכתובה ברורה שהכלה תתאר את בגדיה כדת משה וישראל ולכתוב בפרטות שיהיו בתי ידים של השמלה ארוכים עד כיסת היד ואל יהיו סגולה בית הצואר וגם הצואר בעצמו יהיה מוקף מעט מן הבגד ואורך השמלה לא יהא קצר מן האורך עד עצם הקרסול והיינו כטסח מן הארץ ואם לא יתנו תנאי זה בתחלה יהי דבר האבד קודם שיתקנו (ועיי' לעיל אות יג לענין איסרא).

יז) אף בחלוק של האשה נהגו שיהיו בהן בתי ידים וסנהג אבותינו תורה היא ואורך הבתי ידים של החלוק יהי לכל הפחות עד הצי אורך של כל היד וגם החלוק יקוף סמוך לצואר מכל צד ואין חילוק בזה בין קמנה לגדולה.

מקור הקדושה

שהלכת בשוק ושימושי מהלכין אחריה והנה למעלה מפרסת הרגל יש עצם קטן והוא הנקרא אפסורא או קרסול וכדתנן במס' דאדלות והמקצרת את השמלה שלאחר הנשואין מאורך עד עצם הקרסול ששיא ראין זה צנועות והמעט בזה להסגול פכסה בערך עד עצם הקרסול ואפי' האנשלות הנראין כמשואה אין זה צנועות ובראי כשיך ביועד שים סיק כים ועיי' בב"ח וראוי לכל אחד שיהיה הרכה על זה בביתו ויתקנו את השמלות הקצרות מזה השיעור, ופאחד דהאשה רואה את בעלה שותק בזה הרי נעשה היתר אצלה ולכן עיקר חיוב מוטל על הבעל שיפניע את אשתו מלצאת בשמלה קצרה מאורך עד עצם הקרסול ולא תכשיל חיו לזרע קדוש בני אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב והמחשיא את הרבים אין לו חלק לעוה"ב ולכן לא דבר קטן הוא עונה בזה ותודה מאד מאד שיהיו כל בגדיה וכל מעשיה בצנועות.

יח) אף בחלוק יכו' בתי ידים וכו' ובראי בגדה נ"ו : בית יד של חלוקה וכו' ומיש לכל הפחות עד הצי אורך של כל היד משום דאי פחות מזה דשיעור

מחניך קדוש

יח) אורד בתי ידים של השמלה בין באיש בין באשה ונהנו שיהיו עד סימת היר
ומנה אבותינו תורה הוא ואין חילוק בכל זה בין קטנה לגדולה והמקצת
את בתי ידים מזה חשיעור אין זה סדת הצניעות ואם מקצת הרבה עד שגמא
גם מורעותיה ואפי' מעט מהן היו פריצותא. ואפי' עושה טלאכה כגון מזה בשוק
ופראה דרועותי' לבני אדם הויא גיב פרוצה ומתקריא עוברת על דת יהודית וכן
אם מזה בשוק ורד וכיויב כנגד פני' על פדחתה או על לחיה גיב פרוצה היא
ועוברת על דת יהודית.

יט) אף סמוך לצואר יהי' הבגד של האשה סתום סכל צד והבגד יקוף אף

מקור הקדושה

לא סיקרי בתי ידים כלל וסיש דגם החלוק יקוף סמוך לצואר סכל צד פשוט ראי'
ראיה היו פריצותא ואין חילוק בכל זה בין קטנה לגדולה (ודוקא לענין אורך
השמלה יש חילוק בין קטנה לגדולה אבל לענין בתי ידים ולענין שיהי' הבגד
טוקף אצל הצואר סכל צד ואף מעט מן הצואר יקוף וכן לענין בתי ידים בחלוק
וכך כיויב אין שום חילוק בין קטנה לגדולה) והמגיל את בתו קטנה ללכת
בחלוק בלי בתי ידים או שהבגד לא יהי' סתום אצל הצואר סכל צד או שהבתי
ידים של הבגד יהיו קצרים פשיטא דגם בגדלותה תצא כן ויהי' אצלה עין מרגל
מקטנותה ולכן צריך לדיוק הרבה בזה אף בקטנותה בכל אלו הדברים סלכר אורך
השמלה רבזה יש חילוק בין קטנה לבוגרת ובין בוגרת לאשה לאחר נשואיה וכמו
שנתבאר לעיל באות ט"ו ט"ז.

יח) אורד בתי ידים של השמלה וכו' כן הוא מנה אבותינו אף בבתי ידים
של האשה וסוכה הוא בנפרא בימ' מ"ח דפשיעת הלישה רהרדך
הוא שגורדים את הבית יד של הבגד עד חציו בערך שלא יטקף מחפת הלישה,
כעיא צניעותא דלא ימצא שם בעל התנור אלסא דהבית יד הוא יותר ארוך מהדוע
ונהנו עד סימת היר וסיש כגון מזה בשוק וכו' כנגד פני' על פדחתה וכו' בכתובות
ע"ב וברמב"ם סכ"ד מה' אישות ה' י"ב ובמש"ע אה"ע סי' קס"ו סעי' ד'.

יט) אף סמוך לצואר וכו' המעם בזה מאחר דכל הצואר מגולה היו פריצותא
וכמו שנתבאר לעיל באות ד' מסיכא מוכח דצריך הבגד להקיף סמוך

לצואר

מעט מן הצואר. ואין חילוק בזה בין קטנה לגדולה ואין ראשה ללכת בבגד שביט הצואר מנודה.

(כ) אין ראשה לרכוש בגד אדום.

כ"א) אסור ראשה לרכוש בגד שהוא עשוי כמו בגדי אנשים וכן אסור לאיש לרכוש בגד שהוא עשוי כמו בגדי נשים והלבוש אפי' בגד אחד שהוא עשוי כמו בגד מיוחד לנשים אף שכל בגדיו עשויים כהלכתם לוקה מהית וכמו כן באשה הלבושת אפי' בגד אחד שהוא עשוי כמו בגד מיוחד לאנשים.

כ"ב) משמע מרבדי הרמבים ו"ל רכובע או מצנפת הוי מהבגדים המיוחדים לאיש ולא מהני בזה שום מנהג או שינוי כמו בשריון.

מקור הקדושה

לצואר מכל צד ואף מעט מן הצואר וכדאי' כהני בחולין י"ז : מנין לבריקת סכין מן התורה וכו' משימא כיון דכי נקיב אריפת בעיא בריקה וכו' והכאנמי דכוותה.

כ"א) אסור וכו' בגד אדום וכו' כן אי' ביוזר סי' קע"ח בהנהגה ובערוך סי' ה' הוא ר"עשה ברבלתא בברכות כ' היינו בגד אדום שהוא אריצות שמביא

לדבר עבירה ומובא בנליון הגמרא שם בברכות.

כ"א) אסור וכו' כמו בגדי אנשים וכו' כמו בגדי נשים וכו' הוא אסור מן התורה ובס"ש לא יהיה כלי נבר על אשה ולא ילבש נבר שמלת אשה וכו' ונתבאר ברמב"ם סי' מה' עכ"ם. ובמש"ע סי' קס"ב ומ"ש דאפי' על בגד אחד לוקין הכי אי' בהדיא בספר המצות להרמב"ם מצוה ל"ט ועייין ביוזר

סימן קס"ב ע"י ה' ובב"י שם.

כ"ב) משמע מרבדי הרמבים וכו' הנה לענין תכשיטין וקישוטים בזה כתב הרמב"ם ו"ל דתלוי במנהג וכמו הרמב"ם ו"ל שכ' בפ"י מה' עכ"ם ה"ט וה"י במקום שאין מתקשטין ולבושין התכשיטין אלא נשים. ואילו לענין כובע ומצנפת לא תלה כלל במנהג רק כולו בהדי שריון וכמו שכ' שם ה"י ו"ל לא תעדה האשה עדי האיש וכו' מצנפת או כובע או תלבש שריון וכיו"ב וכו' וכמו ולא מהני גבי שריון שום מנהג או שינוי דמ"ס כלי זיין ניהו וס"ל דגבר ניהו כמו כן במצנפת וכובע לא מהני שום מנהג או שינוי דמ"ס כלי נבר

מחניך קדוש

כ"ג) אסור לאשה להתעצל מלכנסת עצמה כראוי והסתעצלת בזה לעין גרול יחשב אצלה ולכן צריכה להזהר מאד ולדקדק היטב בשעה שיוצאה מסתח ביתה ולחיות שיחה מכוסה כל בשרה כראוי.

כ"ד) אסור לתוספת בנים לתפור בנדים פרוצים ופזוזה משום ולפני עור לא נתן מכשול ואף במקום שאפשר לתפור ע"י עכו"ם מ"ס איסורא מדרבנן איכא וצריכה להזהר בזה מאד.

כ"ה) אותן החייטות שנהנו לידך ולתפור בבתים לכל היום וכ"כ ביו"ב, צריכים אמותיה או מדרוכיה להזהירה הדבה שלא תלך לתפור בבתי הפרוצים משום ייחוד [ועיי' לקמן אות כ"ו] ואפי' בכשרים אם אין אשתו בביתו אמרה לידך לתפור שם משום ייחוד וכ"ש באשה נשואה דפשיטא דאסורה בזה ונהנה הנשואות שלא לידך כלל לתפור בבתים ומהנה ישראל תורה היא.

מקור הקדושה

נינהו כנלע"ה, ומה דא"י ביזיד סע"י ה' בהנה רמי מהנה המקום ההוא לא קאי אכובע ומצנפת רק אהא דכי הסחבר וכו"ב, אבל לא אכובע ומצנפת ובמור לא הוהר כובע ומצנפת.

כ"ו) אסור לאשה להתעצל וכו' וכמו שאחז"ל במדרש רבה מ' מצורע (פ"ט) ע"י שהאשת הזו מתעצלת מלכנסת עצמה כראוי וכו' הה"ד ונ"ה את ערותה וגו' וסוכה את גרל האיסור של האשה שאינה מכסה עצמה כראוי אף מחסת עצלות ומ"ש בשעה שיוצאה מסתח ביתה ולחיות שיחה מכוסה בזה אף שאינה יוצאת לשוק רק לחצר שמצוים שם אנשים י"כ אסור לה לצאת אם אינה מכסה כל נוסה היטב ואין להקל בזה כלל וכלל וסחויב להזכיר כל אחד על זה בביתו ובני ביתו, כי העצלות באשה לענין לכנסת נוסה לאיסור יחשב אצלה וכמו שאחז"ל.

כ"ז) אסור לתוספת וכו' מסייע ידי עוברי עברה וכו' בן כתבו התוס' בשבת ג' דיה בבא דאפי' היכא דלא שייך לפני עור מ"ס איסורא מדרבנן איכא שחייב להפרישו מאיסור וכן כתב הרא"ש דאפי' קמן אוכל נכילות ב"ד מצווין להפרישו כ"ש גרול שלא יסייע לו.

כ"ח) אותן החייטות וכו' משום ייחוד וכו' וכמו שנתבאר ברמב"ם סכ"ב מה' איסורי ביאה ובטוש"ע אה"ע ס"י כ"ב.

כ"ו אסור לאיש להתיוחד עם האשה וכן אסור לאשה להתיוחד עם האיש, וייוחד הוא הנורם הנדול לעברה, ויש איסורים לאשה להתיוחד אפי' עם אנשים רבים עד שתהי' אשתו של אחד מהם שם ויש איסורים ראשה אחת מתיחדת עם שני אנשים בשרים, ודווקא ביום ובעיר אבל בלילה או בשדה לא תתיחד עמהם עד שיהיו שלשה אנשים וכל זה בכשרים אבל בפרוצים אסור אפי' עם עשרה וביום ובעיר וליענין יחוד אדם בשר עם שלש נשים יש איסורים גם כזה ואפי' עם נשים רבות עד שתהא אשתו עמו ויש מתירין להתיוחד אדם בשר עם שלש נשים, ומשום דכשנוסעים בעגלה וביו"ב מחזין לעיר דשייך שם כל דין אסור ויחוד אפי' ביום צריכים להזהר מאד ולהזהיר האשה על זה ומכ"ש שלא תסע האשה עם בעל עגלה יחידו וזהו איסור נסור ואם נוסע בעגלה אדם שהוא מפורסם לפרוץ לא תסע אשה באותו עגלה אפי' בתוך העיר.

מקור הקדושה

כו' אסור להתיוחד וכו' דעת התוס' והסור באה"ע סי' כ"ב דהוא אסור סן התורה ודעת הרמב"ם בפ' כ"ב סה' איסורי ביאה דהוא אסור מפי דקבלה ומ"ש וכן אסור לאשה משום דהשוה הכתוב אשה לאיש לפי עונשין שבתורה וכדאי' בב"ק ס"ז וכן מוכח דהא דאי' שם ברמב"ם ה"ו ובטושי"ע שם סעי' י"א דתינוק פחות מבן ט' מתיר להתיוחד עמו הרי דהאיסור גם עליו ועיי' באה"ע סי' קע"ח סעי' ז' בהנה דיא דאברה מנו שלה ע"י שתייחדה שלא כדיון ומ"ש דהוא הנורם הנדול לעברה כן כתב הרמב"ם בפ' כ"ב אי"ב ה"ם ומ"ש דיש אוסרין לאשה להתיוחד אפי' עם אנשים רבים וכו' הוא דעת הרמב"ם שם ה"ח ודעת המחבר שם סעי' ה' ומ"ש ויש אוסרים ראשה מתיחדת עם שני אנשים בשרים ובעיר וביום וכו' הוא דעת הסור בשם הרא"ש ובשו"ע שם בהנה סעי' ה' ומ"ש דלא יתיחד איש אפי' עם נשים רבות הוא דעת הרמב"ם שם ודעת המחבר שם ומ"ש עד שתהא אשתו עמו ברמב"ם שם ה"ד ובטושי"ע שם סעי' ז' ומ"ש דיש מתירין לאדם בשר וכו' הוא דעת רש"י וסובא בהנה שם ועיי' בח"ס שם ס"ק ה' ומשום דדווקא אם אין עסקו עם הנשים דבעסקו עם הנשים כגון נרע או רוכב וביו"ב לא מהני לכופע, ואסור להתיוחד אפי' אדם בשר עם נשים רבות וכדאי' שם ברמב"ם ה"ח ובטושי"ע שם סעי' ז' וליכא סאן דמחלק ומ"ש ומשום דכשנוסעים בעגלה וכו' דברים חשובים מאד.

בית

מחניך קדוש

בז) בית שפתחו פתוח לרשות הרבים אין חשש להתייחד שם ואם היה נס בה כגון שהיא קרובתו או שנדלה עמו או שקינא לה בעלה עם זה לא תתייחד עמו אף באופן זה.

בח) ובן אשה שבעלה בעיר אין חוששין להתייחד עמה בביתה מפני שאימת בעלה עליה ואם היה זה נס בה כגון שנדלה עמו או שהיא קרובתו או שקינא לה בעלה עם זה לא יתייחד עמה כלל אף באופן דמותר בשאר אנשים.

כט) מותר להתייחד עם שתי יבמות או עם שתי צרות או עם אשה וחמותה או עם אשה ובת בעלה או עם אשה ובת חמותה מפני ששונאות זו את זו ואין מחמת זו על זו וכן עם אשה שיש עמה תינוקת קטנה שתדע לספר דברים בשוק ולא לבשה עדיין יצר.

מקור הקדושה

בז) בית שפתחו פתוח לרה"ר וכו' ברמב"ם שם ה"ב ובטוש"ע שם סעי' ט' ומ"ש אם ה' נס בה וכו' כדאי' שם בח"מ סי' י"ג והכי אי' בת"ה סי' רס"ד.

בח) ובן אשה שבעלה בעיר וכו' ברמב"ם שם ה' י"ב ובטוש"ע שם סעי' ח' ומ"ש בביתה משום הוא דוכי שבעלה בעיר אין חוששין לה משום ייחוד אף בבית אחר, ובאמת סודו הוא ברש"י ותוס' בקידושין פ"א שכתבו אין חוששין לה משום ייחוד ומה הוסיפו בזה שכתבו תיבת לה, וכן מוכח נס מסידרש"י שכתב דמסתמי סבעל וכו' ואמאי לא כתב רש"י דמסתמו סבעל אלא ע"כ דרוקא בביתה סירי ומסירה כתבו אין חוששין לה משום ייחוד דהאיש אינו חושש להתייחד משום איסור יחוד אבל גבה לא כתבו מירי דהא היא יושבת בביתה אלא דאי היה שם איסור יחוד מסילא היה איסור על שניהם אבל מאחר דליכא שם איסור ייחוד מסילא שייך שפיר ליטנא אין חוששין לה משום יחוד והו' שרייקן רש"י ותוס' וכתבו אין חוששין לה וכו' וכן ומדויק נמי שפיר מה שכתב רש"י דמסתמי סבעל וכו' וכל זה משום שוב סצאתי בן בחכמת אדם כלל קי"ב סי' י"ג.

כט) מותר להתייחד עם שתי יבמות וכו' ברמב"ם שם ה"ט ובטוש"ע שם סעי' י' ומ"ש עם אשה שיש עמה תינוקת וכו' ולא לבשה עדיין יצר והו' ספרש"י בקידושין פ"א : אהא דאמרין שידעת טעם ביאה ואין מוסרת עצמה לביאה.

מחניך כדוש

טו

(א) אפי' עם סנויה אסור להתייחד ואפי' עם נכרית אסור להתייחד ותינוקת מבת ג' שנים ויום אחד ולמעלה הוא בכלל איסור ייחוד ובאיש מבן תשע שנים ויום אחד ולמעלה אסור לאשה להתייחד עמו.

(לא) אפי' איש שעסקו ומלאכתו עם הנשים אסור לו להתייחד עם נשים כיצד יעשה יתעסק עמהם ואשתו עמו או יסנה למלאכה אחרת ובעכו"ם לא מהני אשתו עמו לפי שהוא חשוד על העריות ודעת ר"ת ז"ל דמי שעסקו עם הנשים כגון רוכב וכיו"ב הסנוים בנסרא קידושין ס"ב. לא מהני בהו אשתו עמו, ונראה דאם הוא ספורסם לחשוד על העריות לא מהני לכלי עלמא אשתו עמו והא דכתבו הפוסקים עכו"ם משום דעכו"ם אפי' בסתמא חשוב חשוד על העריות משא"כ בישראל, ונראה דה"ה גרע דאמרינן בנסרא קידושין [ס"ב] שהוא חשוד על העריות אפי' בסתמא ניכ לא מהני אשתו עמו. והא דנקטה בסתמי עכו"ם משום דבעכו"ם לא בעינן גרע דכל העכו"ם לא מלגי בהו אשתו עמו.

(לב) אסור להתייחד עם שום ערוה מן העריות בין זקנה בין ילדה שדבר זה גורם לנלות ערוה חוץ מן האם עם בנה והאב עם בתו והבעל

מקור הקדושה

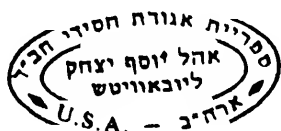
(א) אפי' עם סנויה וכו' נכרית וכו' ברמב"ם שם ה"ג ובטוש"ע שם סעי' א' ומ"ש תינוקת מבת ג' שנים וכו' ואיש מבן ט' שנים וכו' ברמב"ם שם ה"ג ובטוש"ע שם סעי' י"א.

(לא) אפי' איש שעסקו וכו' ברמב"ם שם ה"ה ובטוש"ע שם סעי' ז' ומ"ש ובעכו"ם לא מהני אשתו עמו ברמב"ם שם ה"ד ובטוש"ע שם סעי' ג' ומ"ש ודעת ר"ת ז"ל וכו' טובא שם ס"ב בתוס' ד"ה לא יתייחד וכו' וברא"ש שם וטובא בב"ש בס"י ס"ק' ומ"ש ונראה דאפי' בישראל אם הוא ספורסם לחשוד וכו' ראי' ה"ה מהא דאי' בעיזו ט"ו : בדרך שאסור למכור לנכרי אסור למכור ללסטים ישראל היד אי דחשיר בקמיל היינו נכרי וכו'.

(לב) אסור להתייחד עם שום ערוה וכו' רמב"ם שם ה"א ובטוש"ע שם סעי' א' ומ"ש ויש פתירין להתייחד עם אחותו לפרקים וכו' הוא דעת הרא"ש ז"ל וכמו שביא בקיצור ספקי הרא"ש והובא בשו"ע בח"ס וב"ש ולע"ד

נראה

ג

מחניך קדוש

עם אשתו נדה ואף לדור עסה בקביעות מזה ויש מתידין גם להתייחד עם אחותו לפריקים אבל לדור עם אחותו בקביעות לבדלי עלמא אסור והסחמיר שלא להתייחד עם שום ערוה ואס"י עם בהמה תבוא עליו ברכה וע"י במקור הקדושה ושאר פירשי הלכות יחוד נזכארו ברמב"ם פ' כ"ב מה איסורו ביאה ובטושיע אה"ע סי ר"ב ובספרשיהם.

לג) אסור לאשה להיות פרוצה בשחוק ובשוק אס"י מעט שחוק אסור.

לד) אסור לאשה לילך לטייל וכן אסור לאב להניח את בתו לילך לטייל

מקור הקדושה

נראה להוסיף דגם בירושלמי מ"ד דקידושין ה' י"א איתא כן להתיירא בייחוד עם אחותו לפריקים בלא שום חורק ומ"ש והסחמיר וכו' תבוא עליו ברכה וכו' כן א"י בקיצור מסקי הרא"ש שם וכן א"י ברמב"ם פ' כ"ב איב ובטושיע אה"ע סי' כ"ב והסתרחק אס"י סיחור וכו' ובהמה היו משובח. וע"י בח"ס שם דברורות הללו יש להתרחק מלשכב שנים יחדיו ומכ"ש שני רווקים

לג) אסור לאשה וכן פרוצה בשחוק וכו' הכי א"י בטררש רבה פ' נשא ט' וחוטא ילכר בה זה שהוא רואה את אשתו שהיא קולנית ורגלה רוח ופרוצה בשחוק וכו' ומ"ש ובשחוק אס"י מעט שחוק אסור בניטין פ"א. אהא דאסרינן פריצותא בעלמא הוא דחוא לה פירשי' ששיחקה בשוק. והנה אין חוששין לכהונה פאוסרה על ידי זה אבל מ"ם פריצותא הויא.

ל"ד) אסור לאשה לילך לטייל וכו' אחו"ל [בראשית רבה] ובכשה כתיב האיש כובש את אשתו שלא תצא לשוק שכל אשה שיוצאה לשוק סופה להכשל מלן מדינה שנאמר ותצא דינה ולבסוף נכשלה הה"ר וירא אותה שכם וגו' ושנו חכמים בספרי אהא דכ' וישמרך בבנות שהנקיבות צריכות שמירה, והנה מה נורא העון בזה שאסרו חז"ל שכל אשה שיוצאה לשוק סופה להכשל ולא אסרו שמא תכשל רק שסופה להכשל כלשון ודאי ותרגמו דקרא הכוונה יעשה את אחותו הכנפיקת ברא וגו' ומכל מצדקי שיוכל לזרם לאשתו או לבתו שתהא יוצאנית מוטל על הבעל או על האב למנוע בזה ואחו"ל פד"א [פ' י"ח] שהיתה בתו של יעקב יושבת אהלים ולא היתה יוצאת החוצה מה עשה שכם בן חמור הביא משחקית נערות חוצה לה מתופפות בתופים יצאה דינה

לראות

מִחְנִיךְ קָדוֹשׁ

יז

יָבֵן אִסְרֵי הַחֶתָּן וְיָבֵן קֹדֶם הַנְּשׂוּאִין הַיָּדֵךְ לְטִיִּיל מְדַבֵּר הַרְבֵּה מִכְשׁוּלִים שֶׁל הַיָּד הַמְּבִרָה הַמְצִיִּים עֵינָיו עֵינֵי קָדֹשׁ הוּא אִם מְנִיחִים אֹתָם לַיָּד לְטִיִּיל בֵּין עַל הַחֶתָּן וְהַבְּלָה בַּעֲצָמָם בֵּין עַל אֲבוֹתֵיהֶם וְאִמּוֹתֵיהֶם אוֹ שֶׁאֵר מְדַרְכֵיהֶם.

מקור הקדושה

לְרֵאוֹת בְּבִנְיַת הַמִּשְׁחָקוֹת וְשִׁלְלָה וְשָׁכַב אוֹתָהּ וְכוּ' וְסוֹכַח מִכָּאן אֶת נֹרֶל הַשְּׂמִירָה שֶׁל אִישׁ עַל אִשְׁתּוֹ וְאֵב עַל כֶּתֶף וְאִי בַּסְּפָרִי אֵהָא רַכִּי וְסַפָּאָה אִישׁ בְּעִיר אֵילִין לֹא יֵצֵתָה בְּעִיר לֹא הִי מִסְתַּקֶּה בָּהּ וְכוּ' שֶׁהַפִּדְוָה קוֹרָאָה לִנְנָב וְכֵן אַחֲדִיל אֵהָא רַכִּי אֲשֶׁתְךָ כִּנְסָן מוֹרִיָּה אִמְתִּי אֲשֶׁתְךָ כִּנְסָן מוֹרִיָּה כִּשְׁהִיא צִנּוּנָה בִּירְכָתִי בִּיתְךָ אוֹ בִּנְיָךְ כְּשֶׁתִּלְכִּי וְהִים מְבִיב לְשׁוֹלְחֶנְךָ וְכוּ' וְכִי הַרְמַבִּים זִיל בְּמִינֵי מַה אִישׁוֹת נִנְאִי הוּא לֹאשָׁה שֶׁתִּהְיֶה יוֹצֵאָה הַמִּיד עֵסֶם בְּחוּץ עֵסֶם בְּרַחוּבֹת וִישׁ לְכַעַל לְמִנּוּעַ לֹאשְׁתּוֹ מִזֶּה וְלֹא יִנְחֲנָה לְצֵאתָ אֲלֵא כְּמוֹ עֵסֶם אַחַת בְּחֹדֶשׁ אוֹ כְּמוֹ עֵסֶם בְּחֹדֶשׁ לְפִי הַצּוּרֶךְ שְׁאִין יוֹפִי לֹאשָׁה אֲלֵא לְיֹשֵׁב בְּזוּיַת בֵּיתָה שְׁכָךְ כְּתוּב כֹּל כְּבוֹדָה בַּת מֶלֶךְ מְנִיסָה עֲכִיל וְהִנֵּה הִנֵּם שֶׁלְכָאוּרָה נִרְאָה מְדַבְרֵי הַרְמַבִּים זִיל שְׂכִי עֵסֶם אַחַר בְּחֹדֶשׁ אוֹ כְּמוֹ עֵסֶם בְּחֹדֶשׁ יִנְחֵי הָאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ לַיָּד לְטִיִּיל בְּשׁוֹק אֲבָל נִרְאָה דֹאִין כּוֹנֵנָתוֹ אִשְׁוִיל רַק לְבַקֵּךְ אֶת הַבְּרִיתָה וְכוּיִיב וְאִפִּי אִם נֹאסֵר דְּכוֹנֵנָת הַרְמַבִּים נִם אִשְׁוִיל מִ"ם נִרְאָה בְּרוּר דְּבַמְקוֹם דְּשִׁכְחִי מְרוּצִים וְכִישׁ הָאִידִנָא בְּעִיקְבָא דְּמִשְׁחָא דֹאִין לֶךְ מְקוֹם שְׁאִין כּוּ מְרוּצִים יִכּוֹל הַבְּעַל לְמִנּוּעַ אֶת אִשְׁתּוֹ שְׁלֹא תֵלֶךְ לְטִיִּיל אֶף עֵסֶם אַחַת בְּחֹדֶשׁ וְנִם הַרְמַבִּים יוֹדֵה בּוֹה דְּהָא אִפִּי לְדַבֵּר מְצִיָּה כְּתִב הַרְמַבִּים (שֶׁם הִי יֵינִי) הַמִּדִּיר אֶת אִשְׁתּוֹ שְׁלֹא תֵלֶךְ לְבֵית הָאֲבֵל אוֹ לְבֵית הַמִּשְׁתָּה וְכוּ' וְאִם הִי מִיַּעֲן מִסְּנֵי בְנֵי אֲדָם מְרוּצִים וְכוּ' וְהוֹחֲזֵק שֶׁם מְרוּצִים שׁוֹמְעִין לוֹ וְכִישׁ לְדַבֵּר הַרְשׁוֹת וּמִישׁ וְכֵן אִסְרֵי הַחֶתָּן וְכֵלָה קֹדֶם הַנְּשׂוּאִין לַיָּד לְטִיִּיל וְכוּ' הִנֵּה אַחֲדִיל (נִדְרָה) בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִנֵּעוּ לְפָרֶקֶן הָרִי הֵן בַּחֲקוֹת שׁוֹמָאָה (וְפִי) נִדְרוֹת וְכִמוֹ שְׁמִירָשִׁי בַּחֲקוֹת דְּמִים מְצוּיִים בָּהֶם) וְכֵן אִי בְּרַמְבִּים זִיל וְאִיכּ מֵאֲחֵר שֶׁהוּא נִדְרָה הִי כְּכַל הָעֵרִיִּיִת שֶׁאִסּוּר לְהִתְיַחֵד עִמָּהּ וְאִפִּי לְאַחַר הַחוּסָה אִם מִירְסָה נִדְרָה אִסְרֵי לְהִתְנֶחֱד עִמָּהּ וְכִדְאִי בְּמוֹשִׁיעַ אֵהִיעַ וְשִׁעָה אֵהֵת קֹדֶם כְּנִיסָה לְחוּסָה שְׁכָכָה מְבִלָּה לְנִדְרָתָה וְנִם מִסּוֹךְ הוּא קֹדֶם לְחוּסָה בּוֹה נִהְיֵי בְּרֹאשִׁינָה בִּיהוּדָה לְיַחֵד אֶת הַחֶתָּן וְאֵת הַבְּלָה וְכִדְאִי בְּכַתּוּבֹת יִיב אִיר יְהוּדָה בְּרֹאשִׁינָה הִי מִיַּחֲדִין אֶת הַחֶתָּן וְאֵת הַבְּלָה שְׁעַר אֶתֶּת קֹדֶם כְּנִיסָתָה לְחוּסָה וְכוּ' רַחֵם שְׁדִיִּיק רִי יְהוּדָה

(14) אסור ראשה לצאת לשוק כשהיא מבושמת בין שנתבשמה בנפח בין בשערה ובין בבגדיה. וכן אסור האב להניח את בתו לצאת לשוק כשהיא מבושמת. וכן אסור לתלמיד חכם שיצא לשוק כשהוא מבושם.

(15) אסור ראשה לעשות מלאכה בשוק שתצטרך ע"י מלאכה לגלות את ורועותיה ואף מעט מורעותיה אם יתגלו ע"י המלאכה כגון הישה וכיו"ב אסור לעשות בשוק רק במקום סוצנע.

מקור הקדושה

ה' יהודה ואמר שעה אחת קודם כניסתן לחופה וגם זאת לא היו עושין בגליל וגם ביהודה בראשונה היו עושין כן וכדנקט לישנא בראשונה וכו' והנה כל זה באיסור תורה ומדבריו מפורסם אפי' ארוסה וכבר שכלה לגדתה אסורה לבעלה עד שיכניסנה לחופה וכברכת התנים כהלכתם וכדאי' ברמב"ם ושוש"ע. ומקומות האפלים נרועים מיוחד וכדאי' ברמב"ם מ' כ"ד מהי אישות ה' מ"ו ובטושי"ע אה"ע מ"י י"א והפרי"ן נדר ישכנו נחש וכל ההולך בדרך התורה ח"י יחיה בעוה"ז ובעוה"ב ויזכה לאור באור החיים.

ל"ה אסור וכו' בשוק מבושמת וכו' נלמד מהא דאי' בשבת ס"ב וביוסא י"י. אהא ד"ר וברנליהן תעכסנה וכו' שהיו מביאות סור ואפרסמון

ומניחות במנעליה וכו' ומ"ש בין בנפח ור"י בין בבגדי' וכו' משום דבמנעליהן לאו דיוקא דכיון דרית הבשמים ההם מביא לירי ומה ר"ל איכ בכל מקום שמתבשמות אסור (ועי' ברמב"ם ה' דעות פ"ה הי"ט) ואי' בב"ק ס"ו. מאי בשמים ווני וכו' ר' שמואל בר נחמני אמר שכל המריח בהם בא לירי ומה הרי דזה מחזיא לאדם דמביאו לירי הרהור ר"ל והמחזיא לאדם קשה יותר מן ההורנו וכמו שאחז"ל ומ"ש וכן אסור לת"ח וכו' ברכות פ"ג. וברמב"ם פ"ה ה' דעות הי"ט.

(16) אסור וכו' לעשות מלאכה וכו' שתצטרך וכו' נלמד מהא דאי' בכתובות ע"ב דטוה בשוק ומראה ורועותי' לבני אדם אלמא אצינ דמשום מלאכה קעבדה מ"ס מאחר דהיא עושה כן בשוק הויא עוברת על דת וכן מהא דאי' ב"ק פ"ה. דמיסא כיון דבעיא היא צניעותא וכו' אלמא אצינ דמשום מלאכה קעברא הכי מ"ס בעיא צניעותא.

(לז) אסור לאשה לאכול בשוק וכן להניק בשוק אסור וכן אסור לה ללכת נשיות נרות.

(לח) נהגו אבותינו שאין מניחין לבנותיהן להסתפר שערות ראשן ולא לצאת בשוק כתורות השער וסנהג אבותינו תורה היא. ובתולות הספרות כמו אנשים עוברות גם משום לא יהיו כלי גבר על אשה וגו'.

(לט) אסור לאשה לרחוץ עצמה במקום גלוי וכן חופסת או סורקת או לובשת בגדיה וכל כיוצא אסור לה לעשות במקום גלוי רק במקום

מקור הקדושה

(לז) אסור וכו' לאכול בשוק וכו' ניסין פ"ט. אכלה בשוק נידונה בשוק הניקה בשוק וכו' ומוכח שם דלכרע הוי שריצותא. ונידונה בשוק פרש"י הלכה נשיות נרות והנה ביוסא י'. משמע דנשיות נרות היינו הידוך בקומה וקופה יבשבת פ"ב. משמע דהיינו מהלכות עקב בצד גורל, והידוך בקומה וקופה ילפינן לה מהא דכ' כי נכחו בנות ציון וגו' ואירי ואירי שריצותא נינהו.

(לח) נהגו וכו' שאין סתפרות כלל וכו' הנה להסתפר שערות ראשן כמו איש מאחר שהלכות בראש מנולה (וכמו שכתב הב"י מאחר שהוא ניכר לעין שישא שאסור מן התורה משום לא יהיו כלי גבר על אשה וגו' וכמו שכתב הרמב"ם בס' י"ב מה' עכו"ם ה"י לא תערה האשה עדי האיש וכו' או שתגלה ראשה כאיש וכו' אלא הא דנהגו שלא להסתפר שערות ראשן כלל היינו מהא דאמרין בנמרא (שירובין ק"י) ומגדלת שער וכו' יכן נראה מפרק אנדרונינוס לנוסחת הרמ"ע מאנני דנרים ומסתפר כאנשים ועובר על בר תקיף וכו' וכו' בתפארת ישראל מדאמרין בעלמא דדרך אשר לנדר שער וכו' להכי זה לובש בגדי איש ומסתפר ואין בו משום לא ילבש גבר וגו' וכן ה"י במלאכת שלמה שם אהא דקתני ואינו נעמף ומסתפר כאנשים וזיל ואינו נעמף וכו' דרך איש לספר ואין דרך אשה לספר אלא מגדלת שער וכו' ומ"ש ואין יוצאות בשוק כתורות השער וכו' נהגו כן עפ"י מה דא"י במג"א סי' ע"ה סיק י' דמרת צניעות הוא לבתולות שלא לידך בשוק כתורות השער.

(לט) אסור לאשה לרחוץ וכו' במקום גלוי וכו' הארכנו כאן מעט באזהרה פרטים והן הלכות קבועות מנהגן של ישראל עם קדוש שלא להכשיל ח"ו

מחניד קדוש

מוצנע בביתה וצריכה לפרסם וידון על חלון של חדר הרחיצה וכל בייב משום צניעות וכמו כן בלידה צריכים לפרסם וידונות אצל כל החלונות של הבית משום צניעות מן יעבור איש אצל החלון ויבוא לידי הרהור, ומשיטא במקום שיכול איש לבוא שם שצריכה גם לנעול הדלת בעדה בשעה שהיא רוחצת או חוספת או לובשת בגדי וכל כוונת ואפי' ביום צריכה לנעול אז את הדלת ולא פני כמה שהדלת סתום דאם לא תסגור את הדלת יכול איש לפתוח את הדלת שלא בפתחין ונסמא מביאתו לידי הרהור, וכן ראוי לאשה כשרה בשעה שחוספת עצמה במקום שאנשים מצויים שתנסך עצמה דרך ישיבה וכמו שאחז"ל מצניעות שראה בעו ברות, כדא דסתא צריכה האשה להשים עיניה ולכה על כל דרכיה שיהיו בצניעות וכן כל בגדיה יהיו בצניעות ואם יש איזה קרע בתוך בגדה מצוה עלי' שתתפרם ואפי' בטלאי על נבי טלאי ואל תצא חוץ מפתח ביתה בכנר קרוע

מקור הקדושה

לחבירו דהו לא מפורש בתורה ולפני עור לא תתן מכשול דקאי נמי אמחשיא את חבירו ואחז"ל בגדה יינ: כל המביא עצמו לידי הרהור אין סבילין אותו במחיצתו של הקב"ה ומשיטא דהנורם הרהור לחבירו ג"כ עונו גדול מאד ובשריה ניטין דקחשיב לפריצות דמצוה מן התורה לנרשו והחשיב רוחצת במקום שבני אדם רוחצין ופירש"י והיא נכנסת לעיניהם לאהר יציאתן כשהן לובשין בגדיהם אלמא דבעת לבישת הבגדים הוי פריצותא טובא אם נכנס איש במקום אשה וכן להיפוך. ובפסחים קי"ג. אל תרבה בגנות משום מעשה שהיה ואי' דנרסי בגנות ופי' רשב"ם משום מעשה שהי' דדוד ובת שבע דכ' וירא והנה אשה רוחצת מעל הגג ומיש צריכה לנעול אז את הדלת וכו' נלמד מהא דא"י בשו"ע או"ח סי' נ' סעי' ב' בהנה לענין בית הכסא דצריך לסגור הדלת משום צניעות ומ"ש וכן ראוי לאשה כשרה בשעה שחוספת עצמה וכו' הרי אי' בנמצא (שבת קי"ג): דבר צניעות ראה בה עומדות מעומה נופלות מיושב ופירש"י איתן שנשרו מן הקוצרים לוקטת מיושב ואינה שחה ליטלן משום צניעות ומ"ש ואם יש וכו' ואפי' בטלאי על נבי טלאי וכו' כתב הש"ס בשם רבי' מ' ש"ס סעי' י"א דאף הכתונת אם נראה באשה הוי פריצות וכיון שכן פשוטי דמוטב לתסור את הקרע אפי' בטלאי על נבי טלאי מלהניח כן וכמו ששנו חכמים בעיריות פ"ה סי' ט"ב

שנראה אפי' הכתונת ע"י הקרע וכל כיו"ב ואם הוא מתעצלת לתקן את בגדה הרי היא חוטאה וסחטתה את הרבים ומכ"ש אם עושה כן במתכוין או שעושה הכתונת ארוכה כדי שיתראה הכתונת סתחת להשטלה וכל כיו"ב דאיסורא רבא קעבדה ובשופכת דמים הוא וחסור עונה סאד ומחויב הבע"ל להחזיר היטב את אשתו בכל זה וכן בכל עניני הצניעות ועיי' תשרה הברכה בביתם וכמו שאחז"ל.

(מ) אסור לאשה לשזור דקל באשה ערוה והיא מכשילה לבני אדם בקוללה.
(מא) אסור לאשה להיות מדברת עם כל אדם וכ"ש משחקת עמהם ששיטא
 דאסור, ולדבר עם שכניה וקרוביה מותר ואם הם ידועים לפרוצים ששיטא דאסור אף עמהם.

מקור הקרושה

לי להקרא שוטה כל ימי ולא לעשות שעה אחת דשע לפני המקום וכו' ומ"ש דע"י הצניעות שורה הברכה בבית וכו' דבמקום שהשכינה שורה שם הברכה מצויה מחניך קדוש בני' ישא ברכה.

(מ) אסור לאשה לשזור וכו' הכי אי' בברכות כ"ד. דקול באשה ערוה
 ובירושלמי ס"ה דחלה ה"א יליף לה מהא רבי והיה מקול ונותה ותחנק הארץ וגו' (ירמ' יז) וכן הוא להלכה ברמב"ם פ' כ"א מה' איסורי ביאה ה"א ובשו"ע אה"ע פ"י כ"א מע"י א' ואי זמרי נשי ועני גברי עוד יותר חסור מפריצות דהוי כאש כנעורת ופראי' בסוטה מ"ח. עוד אי' שם אורנא דשטמא ויפרא תעקר וכו' ויפרא בביתא חורבא בספא וכו'.

(מא) אסור וכו' מדברת עם כל אדם וכו' בכתובות ע"ב ומדברת עם כל אדם וכו'
 ומה דאי' שם משחקת עם הבחורים היינו פריצותא טובא אבל ה"ה באינה משחקת עם הבחורים רק מדברת עם כל אדם הוי נ"כ פריצותא וכדאי' בשלהי י"טין צ. דפרת כל אדם דמניה את אשתו להיות מדברת עם אחי' וקרובי' ובירושלמי אי' עם שכני' וקרובי' וכן אי' נמי במדרש רבה פ' נשא ואפשר דכוונת הגמ' דידן בנישין אחי' וקרובי' היינו נמי קרובי' ושכני' אבל מ"מ מב'עדי שכני' וקרובי' אם היא נזילה לדבר עמהם שטמא דהוי בכלל מדברת עם כל אדם והוי פריצותא ומ"ש ואם הם ידועים לפרוצים וכו' דבר משוט.

מב) לא תלך אשה בשוק ובנה אחרי' גזירה שמא יתפשו בנה ותלך אחרי' דהחזירו ויתעללו בה הרשעים שתפסוהו דרך שחוק.

מג) צריכה האשה לזוהר מאד שלא תשתה יין ואם פוסקין מזונות לאשה אין פוסקין לה יין אלא אם כן ה' סנהג המקום שישתו הנשים יין או פוסקין לה מעט יין ושנו הכמים בפ"ק דטוטה ז'. הרבה יין עושה הרבה שחוק עושה הרבה ילדות עושה הרבה שכנים הרעים עושים וכו'.

מד) אפי' איש אסור ללבוש בגדי פריצות ואפי' שאר מלבושים העשויים כמו בגדי עכו"ם לא ילבשם דצריך להיות סובל מלבושי העכו"ם ומשאר מעשיהם וכן אסור לגדל בלורית וכל כיו"ב וכן לא ילבש את בגדיו דרך פריצות ויעשה כל דבריו בצניעות ומכ"ש דחיצה ובית הכסא דמוזהר אף האיש מן התורה להתנהג שם בצניעות בעת שמתגלה בשרו, ולא ילך הרבה וכמו שמבאר במושיע או"ח סי' נ' וזכות הצניעות גדול מאד דאפי' אם נתחייב מיתה

מכור הקדושה

מב) לא תלך וכו' במנהדרין י"ח וברמב"ם סי' כ"א א"ב ה' י"ז ובמושיע אה"ע סי' כ"ב פעי' י"ד.

מג) צריכה וכו' שלא תשתה יין וכו' כדאי' בכתובות סי' א' פוסקין יינות לאשה ועי' במידש"י שם ומ"ש אלא אי"ב וכו' מעט יין וכו' כן אי' ברמב"ם סי' כ"ב אישות ה"ז ובמושיע שם סי' ע'.

מד) אפי' איש אסור לו ללבוש בגדי פריצות וכו' הכי אי' במושיע יו"ד סי' קע"ח בהנהגה והיינו משום ובחוקותיהם לא תלכו ולדרמב"ם בפ' י"א מה' עכו"ם ה"א ולדעת הטור והמחבר שם אסור ללבוש בגדי נכרים אפי' אין עשויים לשם פריצות ומ"ש דצריך להיות סובל מלבושי הנכרים הכי אי' ברמב"ם ומושיע שם ובעיקבא דמשיחא שנתרבו ההולכים בדרכי הנשים ומלבושיהם נדע"ד דגם הרמ"א יורה דאסור ללבוש כמו הנכרים אף שאינם מלבושי פריצות משום שלא יתערבו בנשים ח"ו ומ"ש ואסור לגדל בלורית וכו' ברמב"ם שם ובמ"ש בכ"ס שם ובמושיע שם ומ"ש ולא ילבש דרך פריצות וכו' פשוט דגם זהו דרך הפרוצים ומ"ש ויעשה כל דבריו בצניעות וכו' כדאי' במסמא (ברכות סי' ב), אין קורין צנוע אלא דמי שצנוע בבית הכסא, ובסמ"ק קחשיב מ"ע מן התורה להיות צנוע בבית

מחניך קדוש

ר"ל נצור בזכות הצניעות : וכל איש שמקשט עצמו ומסלסל בשעריו וכל כו"ב הרי הוא מנה יצה"ר בנפשו ונמשך אליו וכשור לשבח יובל ולכן צריך לזהר בזה מאד :

מה) אסור לדור במקום פרוצים ואפי' לאיש אסור לדור שם ומכ"ש לאשה והאיש שמעכב על אשתו שלא תשב בדירה שמצויים בשכונתה בני אדם רעים או פרוצים או עכורים והוא מתירא מהם ואעפ"י שלא הוחזקו בפריצות שומעין לו, וכן האשה שאסרה לבעלה כן שומעין לה שכך צו החכמים הרחק משכן רע ואסרו חכמים אוי לרשע אוי לשכנו טוב לצדיק טוב לשכנו.

מכור הקדושה

הכסא ואף הרמב"ם יורה בזה אלא רלהרמב"ם היו חלק מהמצוה של המ"ע לתקן מקום מחוץ למחנה וכו' וכמ"ש והיה מחניך קדוש וגו' ולהסמיק היו מ"ע בפני עצמה ומ"ש וכות הצניעות נדוד מאד וכו' כדאי בברכות מ"ב ס' התורה בין הריגה אלה וכו' אלא צניעות שהיתה כך היא חסה עליך וכו' ומ"ש וכל איש שמקשט עצמו וכו' הכי אי' בבראשית רבה פ' כ"ב אקרא לפתח חסאת רובץ וגו' אי' אין יצה"ר מהלך לצדדין וכו' וכשעה שהוא רואה אדם מסממש בעיניו מתקן בשעריו וכו' הוא אומר הריני דירי והכי אי' בזה"ק פ' וישב אקרא ותתפשטהו בבגדו בנין דבר שליט יצר הרע עלי' דבר נש אתקין ל"י וקשים ל"י לבושי' מסלסל בשעריו הה"ד ותתפשטהו בבגדו וגו' וכו' ובנויר ד' : מימי לא אכלתי וכו' חוץ מאדם אחד שבא אלי וכו' יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים וכו' ופחו יצרי עלי ובקש למורדני מן העולם וכו' העבודה שאנלחך לשמים וכו'.

מה) אסור לדור במקום פרוצים וכו' היינו משה ראי' בסוטה ז', הרבה שכנים הרעים עושים וכו' ושנו חכמים בפ"ק ראבות הרחק משכן רע וכו' ואי' ברמב"ם בפ"נ מה' אישות ה' מ"ו ומ"ש ומכ"ש לאשה משוט דבאשה חסיר מפי ומ"ש והאיש שמעכב על אשתו וכו' ברמב"ם שם ובבב"ש"ע שם מ"י ע"ד סע"י י"א וי"ב ומ"ש אוי לרשע וכו' הכי אי' בשלהי סוכה נ"ו אוי לרשע או לשכנו טוב לצדיק טוב לשכנו

מו) צריך האדם להתרחק מן הנשים מאד מאד ואסור לקרוץ בידיו או בדגליו או לרמוז בעיניו לאחת מן העריות ואסור לשחוק עמה או להקל ראש כנגדה ואפי' להריח בשמים שעליה או להביס ביפיה אסור ואפי' לשמוע קול חצוצה או לראות שיערה אסור, וכן אסור להסתכל בנשים בשעה שעומדות על הכביסה ואפי' אי ליכא דרכא אחרינא מיבעי לוי למינס נפשי שלא להסתכל שם [ועיי' בחו"מ סי' קס"א סעי' ה'] ואפי' בכנדי צבעונין של האשה שהוא מכירה אסור להסתכל בהן ואפי' אינם עליה.

מז) אסור להסתכל באשת איש ואפי' סכוערת וכן אסור להסתכל על כל העריות שנאמר ונשמרת מכל דבר רע וגו' ואומר ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו' ואחד מכל"ד דברים המעכבים את התשובה הוי המסתכל בעריות וכמו שכו' הרמב"ם ו"ל בפ"ד מה' תשובה, ומותר להסתכל בפנויה אם הוא רוצה לישאנה ולא עוד אלא שראוי לעשות כן אבל לא יסתכל בה דרך זנות הרי הוא אומר ברית כרתי לעיני ומה אתבונן על בתולה והמסתכל אפי' באצבע קטנה של אשה ומכוין ליהנות כמו שנסתכל במקום התורף, והמראה מעות לאשה מידו לידה כרי להסתכל בה אפי' יש בידו תורה ומעשים טובים כמשה רבינו לא ינקח מדינה של גיהנם וכמו ששנו חכמים בברכות ס"א ואפי' בציור תמונה של אשה ראוי מאד להזהר מלהסתכל.

מקור הקדושה

מו) צריך האדם להתרחק וכו' לשון הטושי"ע אה"ע סי' כ"א סעי' א' וברמב"ם סי' כ"א מה' א"ב ה' ב' וכ"א ומ"ש ואפי' אי ליכא דרכא וכו' בב"ב נ"ז : ומ"ש ועיי' בחו"מ וכו' היינו דא"י שם דאין השותפין יכולין לעכב על הכביסה שלא יכבסו הנשים בחצר דכן תקנו חכמים שיכבסו הנשים בחצר לפי שאין דרכן של בנות ישראל להתבנות על הכביסה

מז) אסור להסתכל בא"א הכי אי' בעיז כ' ומ"ש וכן אסור להסתכל על כל העריות וכו' רמב"ם בפ"ד מה' תשובה ה"ד ומ"ש ומותר להסתכל בפנויה וכו' ברמב"ם שם ה"ג ובטושי"ע שם סעי' נ' ומ"ש והמסתכל וכו' בברכות כ"ד וברמב"ם פכ"א א"ב ה"ב ובטושי"ע שם סעי' א' ומ"ש ואפי' בתמונה וכו' דגם מציור תמונה של אשה יכול להתחמם וכדאי' בסנהדרין ל"ט. אי"ש מצונן ה"י וכו'.

(מח) ראוי לאדם כשהיך עם אשתו בשוק שתלך בסמוך לו מן הצד או לאחריו בסמוך לו אבל לא ילך עמה ביהר מסע מי ששנע באשה בשוק אמר לו להלך אחריה ואפי' היא אשתו אלא רץ ומסלקה לצדדין או לאחריו, אמר לעבור עד שתי אשה ונתה עד שירחיק ר' אמית שנאמר ואל תקרב אל פתח ביתה וכו'.

(מט) אפי' לשמוע קול הערוה אמר דקול באשה ערוה, וכל הבתולות כיון שהגיעו לגרותן הרי הן בכלל עריות משום דהן בחזקת נדות, ובשעת קיש ושאר דברים שבקדושה יש ליהדר אף סופר אשה שאינה ערוה וגם אינו מכיון ליהנות מה כלל, אמנם וסר אשת איש וכן שאר כל העריות לעולם אמר לשמוע.

(נ) אפי' להריח מריח בשמים של ערוה אמר, וראוי לאדם כשר לסתום את נחיריו שלא יהנה מן הריח של הערוה אף במקום דלא אפשר בדרך אחר וגם לא מכיון.

מקור הקדושה

(מח) ראוי לאדם וכו' הכי אי' באדרין סיב לא ילך אדם עם האשה בשוק ואפי' עם אשתו וכן הוא גי' הגרמא שם ומיש מי ששנע וכו' רמב"ם שם ה' כ"ב וכושיע שם ומיש ואפי' היא אשתו וכו' הכי אי' בגמרא ברכות פ"א וס"ט עד שירחיק ר' אמית וכו' הכי אי' בגמרא פ"ז י"ז, וברמב"ם שם והני' בטושיע אפי' כרחוק ר' אמית וצ"ע דהא בגמ' אי' בהראי בסו גי' הרמב"ם ואמסר משום הרחקה יתירה כתבו כן

(מט) אפי' לשמוע וכו' דקול באשה ערוה וכו' ברכות ב"ד, ובירושלמי פ"ק דחלה היא וליף לה מהא דבי והיה מקול ונותה ותחנף הארץ וכו' ירמ' ג' וס"ט וכל הבתולות וכו' הכי אי' בגמרא י' : וברמב"ם ה' משכב ומושב פ"ד ה"ח ומיש בשעת קיש וכו' בדאי' בטושיע אויח מי' ע"ה כע"י ג' ובמשנה ברורה שם פ"ק י"ז באריכות קצת

(נ) אפי' להריח וכו' כבר נתבאר לעיל בסעי' סיח ומיש וראוי לאדם כשר וכו' נלמד מהא דאי' כ"ב גי' : דאפי' אי' ליכא דרבא אהרינא מיבעי ד"י למינס נפשי.

מחניך כדוש

נא אסור להרבות שיחה עם האשה וכתוב [במשני ד' ב"א] הסתו ברוב לקחה בחלק שפתיה תדחינו ונ"י כי רבים חדלים הפילה ונ"י ואם יצטרך לדבר איזה דיבורים יראה לקצר בתכלית הקיצור. ואפי' עם אשתו אל ירבה האדם בשיחה יתירה, ותלמיד חכם אל יספר בשוק אפי' עם אשתו או בתו או אחותו וכמו ששנו חכמים בברכות ס"ג:

גב אין שואלין בשלום אשה כדל ואפי' ע"י שליח ואפי' ע"י בעלה אסור לשלוח לה דברי שלומים ולומר לאשה שלום הוא ג"כ בכדל איסור שאילת שלום וגם האשה בכדל איסור של שאילת שלום, ונראה דה"ה צפרא טבא וכיו"ב ראוי ליוהר כד אחר דאם ישאל איש בשלומה בשוק לא תשיב וכן אם אירע דשאלה אשה בשלום לא ישיב.

מקור הקדושה

נא אסור להרבות שיחה וכו' ס"ה דאבות ס"ה ואל תרבה שיחה עם האשה וכו' ומ"ש ואם יצטרך וכו' נלמד מהא דא"י בעירובין נ"ג: באיזה דרך נלך לדור וכו' לא כך אמרו חכמים אל תרבה שיחה וכו' היה לך לומר באיזה ללוד ומ"ש ואפי' עם אשתו הכי א"י שם במסנני, באבות ובחניניה ה' אפי' שיחה יתירה שבין איש לאשתו מנידין לו וכו' וא"י ברסב"ם ס"ה מה דעות היר ובטוש"ע אה"ע ס"י כ"ה מע"י ב' ומ"ש ותלמיד חכם וכו' ברכות ס"ג: וברסב"ם ס"ה מה דעות ה"ז

גב אין שואלין וכו' רסב"ם סכ"א מה א"ב ה"ה ובטוש"ע אה"ע ס"י כ"א מע"י ו' ומ"ש ואפי' ע"י בעלה טוש"ע שם ומ"ש ולומר לה שלום וכו' הכי מוכח ממה דא"י בקידושין ע' נשדר ל"י מר שלמא לילתא וכו' אין שואלין בשלום אשה וכו' ומ"ש ונראה דה"ה צפרא טבא וכו' כנלע"ד כיון דמעם האימור דשאלת שלום הוא משום שמרגיל לבה ודעתה אצלו כדפירש"י וז"ל בקידושין ע"י ולכן גם לומר צפרא טבא ראוי ליוהר ומ"ש דגם האשה בכלל האימור וכו' עשוט וגם רא"י ממה דא"י במדרש רבה פ' אסור ל"ב ולא נמצא אחד מהן פרוץ בערוה וכו' אחת היתה וסרסמה הכתוב וכו' שלומית דא"ר לוי דהות פטטא בשלמא שלם לך שלם זכון וכו' ומ"ש דילמד כל אחד וכו' לא תשיב וכו' רא"י לזה מ"דא דא"י במ"ק כ"א: דבכדל שאילת שלום הוי ג"כ להשיב, אלא א"כ היכא דאמרו חכמים כהדיא דלהשיב שרי

(ג) אסור לינע באשה וכו' הנוגע באשה שאינה שלו לא ינקה מדינה של גיהנם
 וכמיש לא ינקה כל הנוגע בה ומכ"ש דאסור ליתן יד לאשה לשאול
 בשלומה ואם אירע שהושיט איש ידו לאשה לדרוש בשלומה אסור לה להושיט
 ידה אליו ואסור לה לעשות שמו ויכוחים כלל וכלל, וכן אם אירע דהושיטה
 אשה ידה לאיש לשאול בשלמו אסור לו ליתן ידו אליה אלא יאמר לה שזה אסור.
(גד) אסור להשתמש באשה שמוש של רחיצת מניו ידיו ורגליו והצעת הסטה
 וסניית הכוס ואפי' ליצוק לו מים לרחוץ מניו ידיו ורגליו אסור
 ואפי' אינה נוגעת בו

(נה) מצוה על כל אדם שישא אשה בן ייח, ובשום ענין לא יעבור מכי שנה
 בלא אשה וכיון שעברו עשרים שנה ולא נשא אשה הרי זה עובר
 ומבטל מצות עשה, ומצות חכמים שישא אדם בנו ובנותיו סמוך למירקן שאם
 יניחן יבאו לידי זנות או לידי הרהור ועל זה נאמר ומקדת נדך ולא תחטא.

מקור הקדושה

(ג) אסור לינע וכו' אחו"ל במדרש רבה [פי' בא מין] אשה שאינה שלך
 אסור לינע בה כל עיקר שכן שלמה אסר וכו' לא ינקה כל הנוגע
 בה וכו' וכי מי שנוגע באשה שאינה שלו מביא מיתה על עצמו שנאמר [משלי
 י'] כי רבים חללים הפילה ובתיב [שם ה'] רגליה יורדות מות שאול צעדיה יתמכו
 והואיל ויש בה כל המדות הללו היאך יכולה היא ליתן חיים לחולה לכך אין
 מתרשאין בה וכו' ובפי' בלה אי' מכאן אסרו חכמים כל הנוגע באצבע קטנה של
 אשה כאילו נוגע באותו מקום ומיש ומכ"ש דאסור ליתן יד וכו' משום דנתינת
 יד לאשה איכא תרי אכורי נגיעה ושאלות שלום לאשה ומיש ואם אירע דהושיט
 וכו' שמוש דזה הוי כמו אביו"ל דנליו עריות.

(גד) אסור להשתמש וכו' רמב"ם פביא איב היה ובמושיע אהיע סי' כ"א
 סעי' ה' ועיי' בח"ם שם סי' ק' ו' ובכ"ש שם ס"ק ט'

(נה) מצוה על כל אדם יכו' רמב"ם פי' מין מה' אישות ה"ב ובמושיע
 אהיע סי' א' סעי' ג' ומיש וכיון שעברו וכו' הוא לשון הרמב"ם
 שם ו' ש' ומצות חכמים וכו' סמוך למירקן וכו' רמב"ם פביא מה' איב הי' כ"ה
 ומושיע שם.

מחניך קדוש

(נ) **אעפ"י** שקיים האדם מצות ציה ורכיה הרי הוא מצווה מדברי מוסריים שלא יבטל מלפחות ולרבות כל זמן שיש בו כח שכל המוסיק נפש

אחת מישראל כאילו בנה עולם, וכן מצות חכמים היא שלא ישב אדם בלא אשה שלא יבא לידי הרהור ולא תשב אשה בלא איש שלא תחשד

(נז) **אסור** להוציא שכבת זרע לבטלה ועון זה חסור מכל עבירות שבתורה, ואסור לאדם שיקשה עצמו לדעת או יביא עצמו לידי

הרהור אלא אם יבוא לו הרהור יסיע לבו מדברי דכאי לדברי תורה שהוא אילת אחבים ויעלת חן

מקור הקדושה

(נ) **אעפ"י** שקיים וכו' רמב"ם פ' ט"ו מה' אישות ה' ט"ז וטושי"ע שם סעי' ה' וסעי' י"ג בהנה וברמב"ם בפ' כ"ב א"ב הלכה כ"א הוסיף

עוד ואמר ולא ישב בלא אשה שמנהג זה נורם לטהרה גדולה וכן הוא נ"כ לשון 'הטושי"ע שם סי' כ"ה.

(נז) **אסור** להוציא וכו' רמב"ם פכ"א א"ב ה' י"ח וטושי"ע שם סי' כ"ג סעי' א' ומ"ש ועון זה חסור מכל עבירות שבתורה הכי אי' בשולחן

עריך שם וזה מוכח מהא דאי' בנמרא נדה י"ג ראמר ר' יוחנן כל המוציא שכבת זרע לבטלה חייב מיתה וכו' ר' יצחק ור' אמי אמרו כאילו שופך דמים שנאמר

הנחמים באלים ותחת כל עין רענן שוחטי הילדים בנחלים וגו' אל' תקרי שוחטי אלא שוחטי רב יומי אמר כאילו עובר עבודה זרה וכו' אמר רב המקשה עצמו

לדעת יהא בנדריו וכו' דקסנרי יצר הרע אנמשיה וכו' אמר ר' אמיכל רמב"ם עצמו לידי הרהור אין סכניסין אותו בסחיצתו של הקב"ה וכו' וא"ר אלעזר מאי דכתיב

ידכם דמים מלאו אלו המנאפים ביד תנא דבי ר' ישמעאל לא הנאף לא תהא כך ניאוף בין ביד בין ברגל וכן כתב הרמב"ם ז"ל בפ' כ"א מה' איסורי

ביאה ה' י"ח וז"ל. אסור להוציא שכבת זרע לבטלה וכו' אלו שמנאסין ביד ומוציאין שכבת זרע לא די להם שאיסור גדול הוא אלא שעושה זה בנדריו הוא

יושב ועליוהם נאמר ידכם דמים מלאו וכאילו הרג הנפש עכ"ל הרמב"ם ז"ל ובווה"ק פ' וישב אקרא וידע בעיני ה' אשר עשה וגו' דא איהו חובא דאסתאב

כיה בר נש יתיר בהאי עלמא ובעלמא דאתי מאן דאושיר זרעיה בריקניא ואסיק זרעא

(נח) אסור לאדם שאינו נשוי לשלוח יד במבושיו כדי שלא יבוא לידו הרהור ואפי' מתחת מיכורו לא יכנס ידו שם יבוא לידו הרהור ואם השתין מים לא יאחו באסה וישתין ואם ה' נשוי סותר, ולא הותר לנשוי לאחו באסה אלא להשתין אבל להתנכך לא וי"א דאף הנשוי אסור לאחו באסה ולהשתין אם לא מעטרה ולמטה ולכו"ע סרת חסידות ליהור אף הנשוי

(נט) אסור לרכוב על בהמה בלא אוכף ופי' מרדעתו ואסור לאדם לישן על ערפו ושניו למעלה עד שיטה מעט כדי שלא יבוא לידו קישוי ולא יסתכל בבהמה חיה ועוף בשעה שמדקקין ובר לנקבה וסותר למרביעי בהמה להכניס כסבחו"ל בשופרת מני שהן עוסקין במלאכתן לא יבואו לידו הרהור **(ס) לא** יכנס אדם עם אביו למרחץ ולא עם חסיו ולא עם בעל אמו ולא עם

מקור הקדושה

ורצא למנא כידא או ברנלא וסתאב ביה בד"א כי לא אל הפין רשע אתה לא ינרך רע בנין דא לא עאל לפרנודא ולא חסי סבר אפי' עתיק יומין וכו' ובס' ויחי א"י תנינן כל מאן דאסיק ורעיה בריקניא איקרי רע ולא חסי אפי' שכינתא וכו' ווי להרוא חייבא דאיהו רע דעבר גרסיה רע כי בטול ידיו יעשה לו לאכללא מאן דגוי בידיו לאסאק ולחבללא ורעיה בריקניא ולחאי סרדין בההוא עלמא יתיר סבלא וכו' ובלהו סלקן והאי לא סליק ואי תימא שאר חייבין דקטלו בני נשא תיח בלהו סלקין והוא לא סליק מיט אינון קטלו בני נשא אחרא והאי קטיל בנוי ממש אושיר דמין סניאין וכו' אמר רבי יצחק ובאין אינון צדיקיא בעלמא דין ובעלמא דאחי וכו' ומיש ואסור לאדם שיקשה וכו' רסבים שם ה' י"ט ושושיע שם סעי' ג'.

(נח) אסור לאדם וכו' רסבים שם ה' כינ ובשושיע שם סעי' ד' ומיש ולא הותר לנשוי וכו' שויע אויח סי' ג' סעי' ס"ז ומיש וי"א אף הנשוי יכו' הוא דעת הסור באה"ע סי' כ"ג ועיי' בס"ז סי' ג' סיק י"ב ומיש סרת חסידות וכו' שויע אויח סי' ג' סעי' י"ד.

(נט) אסור לרכוב וכו' שויע אהיע סי' כינ סעי' ו' ומיש ואסור וכו' על ערפו וכו' וכו' ולא יסתכל וכו' רסבים ה' כ"א אי"ב ה' י"ט כ' ושושיע שם סעי' ג'

(ס) לא יכנס אדם וכו' רסבים שם ה' ס"ז ושויע שם סעי' ו' בהנה ומיש ובסקוסות וכו' ששום כיון דהמעם הוא הואיל ומכסין וכו' יתרחק

מחניך קדוש

בעל אחותו ונהנו עכשיו היתר בדבר הואיל ומספין ערותן בבית המרחץ ליכא למיחש משום הרהורא ובמקומות שהולכים ערומים לנסרי בבית המרחץ ודאי דראוי לזוהר.

סא) יתרחק אדם מן השחוק ומן השכרות ומדברי ענבים ומי דברי שחוק וחשקן שאילו גורמים גדולים לעבירה ובדברי חשק איכא תו משום מנרה יצר הרע ומי שחיברן ומי שהעתיקן וא"צ לומר המרפסין מחטאים את הרבים וכן מוכרי ספרים המוחרים בענינים כאלו ומסציאין אותם לקונים לקרות בהם הם בכלל זה. וראוי לכל אחד לזוהר מאד שלא יניח לבני ביתו לקרות בדברי מינות או בדברי חשק, ואף להשהותן בביתו אסור ועובר על כמה לאוין בתורה. וראוי לאדם כשר להשגיח על אשתו ובנותיו שיקראו בשבת קודש את הספר צאינה וראינה ונחלת צבי ונופת צופים. ומיטש חוסשן וכמו שנהנו בנות ישראל הכשירות לקרות בהן בכל שבת ושבת ואף אם יקראו במסמורי מעשיות של צדיקים אינו מועיל כמו הצאינה וראינה ונחלת צבי ונופת צופים המיוסדות על כל פרשה ופרשה מפרשיות התורה ומלוקט בהן מדברי חז"ל הלכות יראת שמים ויראת חטא ומכ"ש שצריך לזוהר במסמורי מעשיות של צדיקים שלא יהיו

מקור הקדושה

סא) יתרחק אדם וכו' לשון הרמב"ם סכ"ב מה"א"ב ה' כ"א ובטושע אה"ע סי' כ"ה סעי' א', ואחז"ל שבת ל"ג בעון נבלות פה צרות רבות וגזירות קשות וכו' אפי' וכו' גזר דין של שבעים שנה לטובה וכו' ומ"ש וכל המגבל פיו הוא לשון השו"ע או"ח סי' ש"ז סעי' ט"ז ומ"ש וכן מוכרי ספרים וכו' הוא במשנה ברורה שם ס"ק ס"א ומ"ש ועובר על כמה לאוין בתורה היינו לאו דלפני עור לא תתן מכשול ולא דלא תביא תועבה אל ביתך ולא דלא ידבק בידך מאומה מן החרם ולא דלא תשים דמים בביתך מלבד עור כמה לאוין ועשין שעלולים להכשיל עיניו וכן עוברים גם על מה שכתוב אל תשכן באהלך עולה ומ"ש וראוי לאדם כשר וכו' דברים פשוטים הם דכן ראוי לבנות ציון דעמי הקריאה בספרים אלו צאינה וראינה ונחלת צבי ונופת צופים נשרש בהן יראת שמים ויראת חטא דהא נתיסדו על דברי חז"ל במדרש זוה"ק וזה משריש בלבן שיתנהנו בצניעות וכמו שראוי לבנות ישראל הכשירות

אסור

שמים בגיטיות: הריני שלא יהא מעורב בתוכם דברים הנוטים לסינות או דברי
 חשק וכדרך הרסאים ששכנים שמים של קדושה לשפיהם ובתוכם מעורב דברים
 האסורים וצריך להזהר בזה מאד מאד.

סב) אסור ללכת במישראל וקרקסאות וההולך שם עובר על הרבה איסורי

מקור הקדושה

סב) אסור ללכת במישראל וכו' וכן אסור ללכת במקום שיש שם תערוכת

של אנשים ונשים וכו' הנה איסור המישראל אי' בנטי' ע"ז יח
 ומוכא בטניא מ"י שט"ז ס"ק כ"ב וראיתי להעתיק בכאן משיש' בשיד מהקונטרס
 התורה את י"ט י"ט כי ח"ל שט"ז ועזה נבאר מעט מהאיסור הנדון של תערוכת
 אנשים ונשים הנה כתוב בתורה [א' כי תצא] ונשמרת סב"ל דבר דע ופירשו חז"ל
 ועיון שלא יסתכל אדם אפי' בגמיה ובאשת איש ואפי' מבערתה ומדברים המעכבים
 את התשובה הוא וכמו שבי' הרמב"ם וי"ל בשיד סה"י תשובה וי"ל כ"ד דברים
 מעכבים את התשובה וכו' הסתכל בעריות מעלה על דעתו שאין בכך כלום וכו'
 והוא אינו יודע שראיית העינים עין גדול שהוא נורם לנפול של עריות שנא' ולא
 תצטרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וכו' וכן דרשו חז"ל דהאי ונשמרת סב"ל דבר
 דע הוא אזהרה שלא יזהרה אדם ביום ויבוא לירי מוטאה בלילה וכן כי בתורה
 [א' אחרי] לא תקריבו הנחות ערוה ופי' חז"ל (באדר"ל ומוכא ברמב"ם מ' כ"א
 מה"א"ב) דברר הסבא לירי עבירה לא תקרב והנה כל מקום שיש שם תערוכת
 אנשים ונשים עיבים בין האנשים בין הנשים על האיסורים האלו והנה מוכינן
 בנפרא סב"ל כ"א אהא דתנינן בסוגי' תיקון גרול הוכו עביר הכי (ופירשי'
 שהסבא ושיני כלום על כוון שלמה) ומשנינן בנפרא אסר רב קרא אשכחו ודרוש
 (פירשי' וצריך להבדיל אנשים מנשים ולעשות נדר בישראל שלא יבואו לירי
 קרקיה) וספדה הארץ משפחות משפחות לבד משפחת בית דוד לבד ונשיהם לבד
 אסרו והלא דברים ק"ו ומה לעתיד לבוא שעוסקין בהסדר ואין יצהיר שולט בהם
 אשה תורה אנשים לבד ונשים לבד עכשיו שעוסקין בשמחה ויצר הרע שולט
 בהם על אמת כמה וכמה ועתה נבאר מעט את נדרל האיסור של שרמיות
 ובשני' בנ"א סיניא או ראוינו וכל כוונת המוסבות שם הנה כתוב בתורה (א'
 אחרי) ובקצותיהם לא תלכו ושט' חז"ל בתורה כהנים וכו' מה הניח הכתוב שלא

תורה מלכד האיסור של אל תשמה ישראל אל ניר ונו' (ניסין ז') וכן אמר
ללכת במקום שיש שם תערובת של אנשים ונשים וכמו שפבאר באריכות קצת
במקור הקדושה.

מקור הקדושה

אמר והלא כבר נאמר לא ימצא כך מעביר בנו ובתו באש ונו' כי תועבת ה'
כל עושה אלה ונו' ומה תל' ובחקתיהם לא תלכו בנימסות שלהם ברברים
החוקקין להם כנון טרטיאות וקרקיסאות והאיצטבאות, והנה כל האיסורים שנתבאר
במקום התערבות אנשים ונשים ישנם נמי בטרטיאות וקרקיסאות ואיצטבאות וכל
כיו"ב המוסבות שם, וכן איסור של מושב לצים נ"ב ישנו שם וכמו שאחז"ל
(ע"ז) וכן ידוע דכל מיני פריצות שיש בעולם הכל הוא ע"י אותן המקומות המסמאים
ופריצות מביא לידו ג"ע ולמעשה דור הסבול, וכיון דאביק בה טובא כמינות דמיא
ובמו שאחז"ל (ע"ז) הרי דמביאים נ"ב לידו מינות, והנה האיש אשר עוד בו נשמתו
איך לא יאזור כנבור חלציו שלא ישמך דם ורעו ודם אשתו וכל ב"ב וימנעם
מללכת באלו המקומות האסורים שהם גורמים נ"ב למינות, וכמו כן אם יניח את
בניו או בנותיו ללכת בבתי הספר ובחדרים המסוכנים הרי מכרית נפשם מארץ
החיים ומה גם בארץ הקודש ארץ אשר ה' דורש אותה הרי הוא טורד במלך
בפלסין שלו ונדול עונו מנשוא מלכד אשר אחרית רשעים נכרתה וסכ"ש בארץ
ישראל ארץ הקודש אשר אינה מקיימת עובדי עבירה וכמו ששנו חכמים בתורת
כהנים והנה רואים בעל"ז אשר אם יראה אדם שאשתו רוצה להשקות את בניו
ובנותיו סם המות ואף לאחד מבניו ובנותיו הנה יעמוד כנבור מזוין כנגדה ולא
יתרשל כלל מלהציל את בנו או את בתו מרדת שחת בשביל שתאמר שתתנרש
אם לא ישמע לה לעשות כרצונה, ואם בחיי הנוף כך בחיי הגשמה עאכ"ו שצריך
לאזור כנבור מזוין כנגדה ולהציל את בנו ובתו משריפת הגשמה ע"י הבתי ספר
וחדרים המסוכנים והמיטראות וכל כיו"ב ועוד בו נשמתו של האב כל זמן שענינו
עדיין מקוחות יציל את בניו מסקומות המסמאים וממלבושי הפרוצים והפריצות
וזרעם אחריהם וכמו שנושאים הילדים דברים שיונינו עליהם בעת החולי ר"ל
ואין מתביישין כלל כמו כן אף אם האב יעשה כל מה שעליו ולא יניח את בניו
ובנותיו ללכת במקומות המסמאים ולא יניחם ללכת בפריצות הנה אם לא יעשה

שמירה

סג) צריך האדם לעסוק בתורה וכמו ששני חכמים בספרא מובא בפירש"י וי' ב' בחקותי אם בחקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה, ואת מצותי תשמרו הוו עמלים בתורה ע"מ לשמור ולקיים כמו שנאמר ולשמרתם אותם ושמרתם לעשותם, ועסרה של תורה מצילתו לאדם מהרהורים רעים ומכל דבר רע, והתורה נותנת חיים לעושיה בעוה"ז ובעו"ל הבא, ויהי האדם מאד מלישב

מכור הקדושה

שמירה מעולה על בנדיהם עדיין בסכנה עצומה הוא שלא יתפסו הבנים מחברים רעים והבנות מחבירות רעות כי הסומאה תוספת בבגד וכדאי' בזה"ק אקרא ותתפששו בבגדו והבא לטהר מפייעין אותו מן השמים¹

סג) צריך האדם וכו' בספרא מ' בחוקותי ובהרבה מקומות בש"ס ומ"ש ועמלח של תורה מצלת וכו' באדר"ג מ"ב כל הנותן דית על לבו מבטלין מסנו הרהורי רעב הרהורי רעב הרהורי שטות הרהורי זנות וכו' הרהורי דברים בטלים וכו' ובווה"ק מ' וישב אקרא ויהי כדברה וגו' אמר ר' יוסי כד חמי בר נש הרהורין בישין אתיין לנבי' יתעסק באורייתא וכדין יתעברון מיני' וכו' ת"ח דהא תנינן דכר האי מיטרא בישא קיימא קמי דקב"ה לאסמאה על עלמא בנין עוברין בישין קב"ה חס על עלמא ויהיב עיטא לבני נשא לאשתובא מיני' ומאי איהו עיטא לאשתרלא באורייתא ואשתובו מיני' מנלן דכתיב כי נר מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר מה כתיב בתרי' לשסוך מאשה וזה מחלקת² לשון נכריה ודא איהי סטרא סטרא אחרא וכו' ואמרינן נמי בסוכה נ"ב, דיצהיר נקרא שונא שנאמר אם רעב שונאך האכילהו לחם ואם צמא השקהו מים כי נחלים אתה חותה על ראשו וה' ישלם לך אל תקרי ישלם לך אלא ישליסנו לך ופירש"י וי' אם רעב שונאך יצרך הרע רעב ותאב לעבירה, האכילהו לחם הטריחהו במלחמתה של תורה דכתיב לכו לחמו בלחמי (משלי מ') השקהו מים תורה דכתיב הוי כל צמא לכו למים (ישעי נ"ה) ישליסנו לך שיהא שלם יצרך עמך ואוהב ואל ישיאך לחמזא וליאבד מן העולם עב"ד רש"י ז"ל והנה דיוק רש"י ז"ל וכתב הטריחהו במלחמתה של תורה והיינו לעסוק בתורה והרמב"ם וי' כתב ב"ב מה' איסורי ביאה ה' ב"א וז"ל, יתירה מכל זאת אסרו ישנך עצמו ומחשבתו לרבירי תורה וירחיב דעתו בחכמה שאין מחשבת עריות מתגברת

אלא

מחניך חרש

בטל דאך בשעה שהארם עוסק במלאכה הוא נמצא או מהרהרים רעים והבטלה מביאה את האדם לירי זמה ולירי שיעמום ואפי' אשה שהבטיחה לבעלה כמה שחיות סיים כיפה אותה הבעל לעשות איזה מלאכה כדי שלא תשב בטל כגון לשנות בצמר או לתקן בגדים או אנפילאות וכל כיוצא, וכל זה מלבד הדברים שהאשה מחויבת לעשות לבעלה ואלו הן מונות לו הכוב ומצעת לו הסטה ומרחצת לו מני ידיו ורגליו ועוסדת ומשפשת במני בעלה כגון שתתן לו סים או בלי או תזיל מלפניו וכו' וצא בדברים האלו אסרו חכמים איש ואשה וכו' שכינה ביניהן ויה"ר שנוכח לנאולה שלמה במהרה בימינו וימלא כבוד ה' את כל הארץ וכפ"ש כי מלאה הארץ דעה את ה' וכו' אמן וכן יהי רצון.

ויעתה נבאר איזה הלכות מהלכות שבת וציצית א' אסור לסרוק במסרק בשבת ואפי' אותו שעושים משער חור ב' אסור לאשה שתעביר בשבת סרק על פניה משום צובע ומטעם זה אסורה לבחול בשבת ומטעם זה אסורה לטוח על פניה בצק דבשנוטלתו מאדום הבשר ג' אסור לקלוע האשה שער בשבת וכל להתיר קליעתה ד' אסור לרחוץ ידיו במלח בשבת וכ"ש בבורית שקורין וייף בליא : ה' ראוי לומר מאד שלא יהיו הציצית של המלית קטן בתוך הסבכים דעיקר מצות מלית קטן כדי שתמיד יראה הציצית ויזכור המצות ואחול' במנחת ס"ג ראייה מביאה לירי וזירה וזירה מביאה לירי עשייה ויהיר מלפני אבינו שבשמים שנוכח לקיים את כל מצותיו כהלכתם באהבה ויראה ולעבדו בלבב שלם אמן וכן יהי רצון.

מקור הקדושה

אלא בלב פניו מן החכמה וכו' ואי' נמי בטושי' אה"ע ס"י כ"ה סעי' א' ומיש דאף בשעה שהארם עוסק וכו' כדאי' בב"א צ"א בעבודת' סרד' ופירש' בעבודת' סרד' ולא מהרהר, ובכתובות נ"ט : שהבטלה מביאה לירי זמה וכו' ומ"ש ואפי' אשה שהבטיחה לבעלה וכו' כדאי' בכתובות נ"ט : כסתני' וברטב"ם סכ"א סה' אישות ה"ב וה"ל ובטושי' אה"ע ס"י ס' סעי' ב' ומעי' ד' ומיש או לתקן בגדים וכו' פשוט ונלמד מהא דאי' שם ברטב"ם היא ובטושי' ע"ש שם סעי' א' דהמלאכה היא מהמלאכות סנהג המדינה וכמו כן כאן ומיש איש ואשה וכו' שכינה שרויה ביניהם הכי אי' במספר י"ו ושאר הלכות צניעות נתבארו ברטב"ם וטושי' ע"ש ובספרי יראה לרבותינו הקדושים והטהורים וכותם יין עלינו ועל כל ישראל שנוכח לנאולה שלימה בב"א ומיש

ומ"ש באות א' אסור לסרוק וכו' **טושיע** איתא ס"י ש"נ סעי' כ"ז : ב' אסור
 ראשית שזנכור וכו' הסכים סב"ב סעי' שבת ה' כ"ג ובט"ש ע"ש שם כע"ז
 כ"ה ובכ"ז בס"ס שם ס"ק ע"א, בשם סאמר סרדני ד"ש שטרנן דבר אסור
 להחליק שערותיהם בחלב סתורף ומעורב כמיני בשמים שקורין בלשוננו פומדנה
 וחיטשני להם כחמאת הנאה ויש בוה משום סכסך וראוי להזהר בו ביותר
 על זה עכ"ל ופשיטא דהעניינות בן כ"ד לצאת בשוק אף בחול אסור משום פומדנה
 ובכ"ז שנתבאר לעיל כמעת' למה נ"ל אסור לקדוץ וכו' הסכים שם ה' כ"ז ובט"ש ע"ש
 שם סעי' כ"ז : ד' אסור להחליק וכו' שו"ע שם סעי' שכ"ז סעי' י"ג,

ה' **ראוי** לומר מאד וכו' כבר כתב המנ"א בס"י ח' ס"ה וכן העריך שו"ת
 הציצית סבבון ודלא כאיתא שזנכורין אותם בהנאות וכו' עכ"ל
 וב"ש איתא שזנכורין את הטלית קטן תחת החלוק העליון בתוך המנככים שישא
 האין יוצאין מצות ציצית בהלכתה ומכאן דהם נזכר להמציא ששקילה כנגד כל
 המצות כולן, וכבר צ"ח על זה בס"ס שם ס"ק כ"ז וז"ל יאמר האנשים המשיטין
 הציצית בהמנככים שלהם לא ר"י ששע"סין עיניהם סמאי דבי וראיתם אותו וזכרתם
 וגו' עוד מכאן דהם את מצות השמי ועתידין הן ליתן את הדין על זה וכו' עכ"ל
 וב"ש כ"ז תורה שנתנן בן וכל בתיב כדרכים כאלו וכן הסנה"ל בלורית בראשו
 בין במקום תלפין ובין בשאר מקומות בראש עון חסור הוא מאד
 ולספור זכות יש על הרבה מהם שאינם יודעים את גדר האיסור בזה ועל
 כן חסון תורה מלומדים בא"ה בעוה"ז והנבי צוה עליהם ותיבסי התורה "א
 ידעוני דעיקר ליכוד התורה כדי לקיים את מצותיה בהלכתם ולהטות בתורה וזכר
 ולילה ועל זה נתקשרו הישיבות בכל ישראל להרכיב תורה בישראל ולעסוק בה
 ולירד הטוב את כל המצות ויקיים בהלכתם וכמו שאנו מתפללים בכל יום היא
 יפתח לבנו בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראתו ולעשות רצונו ולעבדו
 בלכב שלם אכירה.

והראכות והאמנות שטרנן את ילדיהם הקטנים לרבוש הטלית קטן תחת
 החלוק העליון בתוך המנככים הנם חוטאים ומחטיאים נפשות נקיים
 ומכ"ש שמונעים מצות בהלכתה ומאד מאד ראוי להם לראש שלא יהיו
 ח"ו בכלל כי דבר ה' בזה וגם הם צריכים את גדר השמירה שנתנה התורה
 ספריצות ונות כי מצות ציצית שרואה אותה האדם היא מצילתו מכל דבר
 רע ומכשרתו לחיות קדוש וכל אשר יעשה יצילה.

לוח התיקון

בפתיחה ש' ט' נרומים צ"ל נורמים. לאהרים צ"ל לאחרים. ש' צ"ל ש' אתה קדושה צ"ל אתה מוצא קדושה. ע"ב ש' י' עור אי צ"ל עור אי. ש' ט"ו וא"י צ"ל וא"י.

עמוד	שורה	עמוד	שורה	
ד	ח	וכדאי צ"ל וכדאי	י	שתנלה צ"ל שתנלה
ו	נ	פ"נ ינ צ"ל ס"נ	ה	סני צ"ל סני
ט	ט	ואורק צ"ל ואורק	ז	שחופסת צ"ל שחופסת
יא	יב	כולו צ"ל כולו	ד	ודהשיב צ"ל וקחשיב
יג	ט	אפי צ"ל ואפי	יא	הרי צ"ל הכי
י	ד	דהא צ"ל מהא	נ	בין צ"ל בן
טז	ה	ר"ב צ"ל כיב	יב	מיח צ"ל ט"ו
יז	ז	רוה צ"ל רסה	כ	תדיחנו צ"ל תדיחנו
יח	טז	כלשון צ"ל כלשון		
יט	כב	רחופה צ"ל החופה	ט	כל אחד צ"ל כל
י	א	ואמר צ"ל ואמר		אחד בביתו
י	ט	דר' צ"ל דכי	א	פ"ח צ"ל פ"ק
י	י	במנעליה צ"ל	כח	רב יומי צ"ל רב אפי
		במנעליהן	כט	א וסתאב צ"ל
יט	ח	ניכר לעין צ"ל		ואסתאב
		ניכר לעין		

ניכר לעין)

ד נ במקוה"ק אפי' וכו' נור דין צ"ל וכל המנבל פיו אפי' חותמין עליו נור דין של שבעים שנה לטובה וכו' ומיש ובדברי חשק איכא תו וכו' הוא לשון השויע או"ח סי' שמו סעי' ט"ז כצ"ל

חדשו מחניכם וטוב לכם לפ"ק

מכתב מרבי למען כבוד קדושת התורה הקדושה וכבוד קדושת ישראל עם הקדוש יצו

עטליכע ווארטען צו די אידשע מעכטער תחינה.

דער הייליגער סעק וואס: בי מראש צורים אראנו וסנכעית אשורנו, זאגן חו"ל
אז צירים מיינט מען אונזער אבות הקדושים אין גבעות מיינט מען אונזער
הייליגע אסתר, אין אז בלעס וואס געוואלט מאהן גישט קיין נאכט צו אירען
חו"ש, האט ער געזעהן אז עס שיינט איין אירען די ליכט פון איזערע אבות הקדושים
אין די ליכט פון די הייליגע אסתר שיינט איין די אידשע פרויען, איז צוליב
די גרויסע הייליגע שיינע וואס איז געאנגען גלייך פון די אבות ואסתר צו די
אירען האט זיי בלעס גיבט געקענט קיין שלעכטס מאן חו"ש, - און אזוי איז
אייביג, און היינט איין, אבער דאס איז נאר אז די הייליגע שיינע גייט גלייך
פון די אבות ואסתר צו אונז, דאס הייסט אז מיר פירען זיך וויא זיי אבער אז
דערמאנט נאכט צו אונז ווערע הייליגע שיינע, אז מיר פירען זיך נאכט וויא זיי
איז... חס ושלום

אונזער הייליגע מוסער שרה האט געהאט כל הסדות טובות, אז זי האט זוכה
געווען אז נאט ביה האט גירעדט מיט איה, פון דעס וועגן אז די
זורה הקדושה וויל דערמאנען דעם שבח פון שרה אסנו, דערמאנט זי נאר דעם
שבח פון אירע צניעות, **הנה באוהרל**, וועגט מען דאך אז בא נאט ב"ה איז
דיא גרעסטע זאך פון א אידשע מאכטער נאר די צניעות אירע, און דערמאנען
ביינאכט איר דער אויבערשטער ית' אין גוט איר וואס זי אפלאנגט צום נאמען
איר מיט איר מאן און קינדער.

אין יעצט איז דער ענין אזוי: על מי זורה הקדושה פון א אידשע מאכטער
סיי גרויס סיי קליין זיין דוקא א לאנגע קלייד, און אין די צייטען איז
געווארען א פינצערע שלעכטע מאדע וואס מען מאכט קורצע קליידער וואס דאס
איז אסור על פי התורה.

איר מאכטס וואס איר וואנט אין אלע יאבען גיסע פרויע אידשע מעכטער און איר
מאכט איינער מירלאך קורצע קליידער, איר מוסערס נור איר טהות די

מחניך כרוש

גרויסע מאוסה עבירה, צו מאכען קורצע קליידער פאר אייערע מיידלעך קליינע צי גרויסע, דען על אי דין תורה איז פון 3 יאהר א מיידל פאר זי שון ניכט ניין קיין קורצע קליידער.

דען פיל פון אייך זאגען אייער מאן גרויסע תלמידים חכמים און צדיקים וואס ווילען געווייב ניט און זייערע מיידלעך קליינע צו גרויסע זאלען ניין קורצע קליידער איז דאך נור איר מאמעס זאגען שולדיק אין די שלעכטע מאוסה עבירה ר"ל.

בארעכנינג זיך נאר אליין צו און איר זאגט געווען מיידלעך, האבען אייערע מאמעס אייך אויך געמאכט א זעלבע קליידונג?

פון אלע סמאות ר"ל ווען מען איז אפילו ניכט זא ריין, פון דעסוועגן זייט דא שכינה הקדושה פון אידען ניכט אוועק, וויא דער רייזיגער שכיב זאגט: השוכן אתם בתוך סמאותם, און בא דעם ענין פון פארשייטע בנדים שטייט: ולא יראה בך ערות דבר ושב מאתריך חוי"ש און אז א אשה אפילו א קליינע מיידל זייט א קורצע קליידר הייסט דאס על פי תורה: ערות דבר, און צוליב דעם איז חלילה סלוק שכינה חוי"ש.

און צוליב דעם איז אויך די פרנסה געווינציגט, ווארום א וואו די שכינה הקדושה איז דא איז דארטען סול וברכה געוונד מיט פרנסה טובה וכל טוב, וויא דא הייליגע תורה זאגט: בבל הסקום אשר אזכיר, איך וועל געבן רשות להזכיר את שמי אז אין דיין הויז וועט מען ניין כשרה בנדים, דאן: אבוא אליך וברכתך, וועט די שכינה הקדושה קומען צו דיר אין שטוב און בענטשען דיר, אבער אז חלילה בהיפוך איז... חס ושלום.

והפסוק מצוה: אל תחלל את בתך וכו', דער אור החיים הקדוש זאגט אן, דאס איז געמיינט אויך אז דאס וואלט ניט זאגען זייערע טעכטער ניין פארשייט, ווארום פארשייטע קורצע קליידער ליקט אין דעם ענין איסור: להנותה וישל שהוא בעין אביוויי סונות, זיין שם, ולא תגנח הארץ, ועד רשעי או פאר דעם ענין חטא ווערט געטיגערט די פרנסה חוי"ש.

אויך און וויי צו די פינצטערע סיאוסה שלעכטע פארע פון די קורצע קליידער: אז מען זייט אריין אין א שטוב וואס קען זיין אז דער בעל הבית איז א למרן גריל אויך א צדיק, און מען טאר ניט אין שטוב דערמאנען דעם אויבערשטינס נאמען, ניט קיין ברכה ניט קיין ווארט תורה, ווילען די מיידלעך פון פיר יאהר ארבעט מאכט

סחניך הדוש

יארר אדער סאר, ניט אין א קורצע קלייד העכער, זיין דיא קניא וואס דאס איז
 עיין נאך אדרע העות אסור עיט: נסרא וסוסקים: שוק באשה ערוה, פון סוסק
 נעדרונגען.

אויך סיי פון ייסען או די וואקען העלפין ניט נעגין דעם איסור, עס איז ניט
 נעגין די וואק אליין, נאר דיא קלייד סו זיין ליינגער פון די קניא אראם
 האט ביי א ערך א האלבע פוס, דער בנר הסניס אליין איז נכט נענוק, אזוי
 א אשה וואר ניין א חלק נוף אין א העסר אליין, וי וואר ניין א קלייד ביי א האלבען
 ניש אין אויף דעם אייבערשטין האלבען נוף וואר וי ניין נאר די העסר אליין, אפילו
 א נאנצע העסר, עיין שיך שסביא הרהיג הסחבר שלישיא בפנים הספר דף ה'
 בסקור הקדושה סיק יוד ועיין בבית.

און ויידער או וי ניט אקורצע קליידעל מיט אפילו לאנגע וואקען ווערט זיך ארויס
 איר לייב פון די סיס איבער די וואקען, אין פארט או וי ניט זיך עפעס א
 בייט אדער א עץ, ווערט זיך פאר אללע איז לייב ביזען בטן, אוי לאותה בושא
 אוי האתה בלוטה, אויך או וי ניט אין נאס מ'אט או וי סו אין מיטין נאס
 איישהייבען איא קלייד אין צויכנרען אירע וואקען דען או א מענטש בינר צו וויינע
 וואקען אונטערן קניא, סאט דער בונד ניט אראב, אבער או דער בונד איז העכער
 איבערין קניא פאלט אראם אסא.

און ויידער אסך סאר ניט וי אן וואקען מיט די קורצע קליידעל, - און דאס אלץ
 איז א איסור תורה אפילו פון אקליין סיידיל'ען ל' יאהר, און פארט נאך א
 נרעסערע.

אדך אין ייט איז עס: די תורה הקדושה האט אונז און שטריינג: **ולא יראה**
בך ערות דבר, און סיי פונען נישטוילענדיג ווען דורכהאנאלטן פרות
 דבר סיי אין שטוב סיי אין נאס.

אויף יעלבע נוסע קענען סיר האפען או מען פירט זיך מיט אזא שלעכטע
 מינעסערע סימסה סארע.

וועלכע אומגליקען, און ועלכע גרויסע סימסה, עבירות ר' עס קען ארויס
 קומען פון אזא פארשייטע שלעכטע סארע, עבירות וואס איז סכנה
 צום נוף אין ציט נפש, איז דויער האפיר קורץ ארום צי שרייבען, נאר יעדער קליינער
 מענטש קאן דאס אליין אויך פארשטיין, האטש א ביסל.

און וואס אנדערע סאטעס וואנען: אלע גייען אזוי, איז דאך דאס ניט קלוג

מחניך ברוש

און ניט ריכטיג : אז עס איז געווען א אומגעזונדע צייט ר"ל און אסך קינדער זאגען געווען קראנק, פון דעס טוועגן וועהן טאטעס און מאמעס אלע מעגליכקייט אז וויערע קינדער זאלען ווין געזונד, אין זאגען ניט : אלע זאגען דאך ניט געזונד. דער הייליגער פסוק זאגט אונז : **אחד** ה' אברהם, און די גאנצע וועלט איז געווען פריער געגען עס האט ער ניט געקוקט אויף די פירונג פון די וועלט, און מיר זאגען דאך ב"ה ווייניג קינדער, טוען מיר און דארפן ויך פירען וויא אונזער הייליגער טאטער אברהם ע"ה.

און וואס אנדערע זאגען אז די מידעלע וויל ניט גיין קיין לייגענערע קליידער, איז דאס א געלעכטער צו זאגען אזוי. צו אין יום הדין וועט מען אויך זאגען אזא תירוץ אז די מידעלע פון 5-6 יאהר האט ניט געוואלט גיין א לייגענערע קליידל, זי ווייס עפעס, וועלכע קליידל די טאטע גיט איר זא גייט זיא, אדירך על ברך יכו', אז פון קליינווייס וועט זי גיין ניט פארשייט וועט זי שפעטער אויך גיין כשר, ווי א יודישע טאכטיר דארף גיין וויא דער הייליגער פסוק זאגט : חנוך לנער יכו' גם כי יזיק לא יסור ממנה.

און ווידער אין אנדערע זאכען, איז וואס דיא טאטע וויל קוקט זי ניט צו די מידעלע אירע וויל, נור די טאטע טרוט ווי זי זעלבסט וויל און פארשטייט צו טאהן :

און איר טאטעס נ"י האטשע די הויפט שולדיגע אין דעם איז דיא טאטע, פון דעסוועגן וועט איר אויך אבגעבן דין וחשבון אויף דעם, הנם אויף אייערע מעשים אליין האט איר גיט וואס צו געבן דין וחשבון דען א סך פון אייך איז אייערע מעשים, תורה ויראת שמים, אכער אויף דעם וועט איר אויך טוען ענטפערן. **עס** איז מעגליך דא טאטעס וואס ווייסען גוט, מערקען גוט וויא די בנים פון וויער קינדער איז, דאס איז אכער גיט קיין תירוץ : דיא זאך וואס איז שייך צו אידישקייט טו מען יע וויסען, יע מפרקין.

ספרים זאגען נאך ב"ה דאס גיפערענט אברהם אבינו : למר זה צחקה שרה, דאס דאך אברהם אבינו געקענט זאגען : רבנוי של עולם זאגט פרענשט מיר זענען שרדין הייז הייליגער בבד קען דאך איר אליין פרעגן, איז געדונגען פון דעם אז אויף אלע וואס טוהט ויך אין שטוב וועט מען דעם בעל הבית פרעגן דען ער מוז פון אלעס פארדייטען, און מיט אלע שטארקייטען זעהן אז אין זיין

ששוב מוז זיך פירען אלדעס וויא דער הייליגער רצון איז פון אויבערשטין ית',
וויא ווין הייליגע תורה פארזאגט אונז.

עס קען ווין אין אפשר געוויס אז א סאך טאטעס צו וועלכע די רייד איז דינע,
זאנען פיל גרעסער פאר מיר אין תורה יראה און קדושה, בעס איך טאקע
שטארק איך איבער אייער כבוד וועלכער איז בא מיר זעהר גרויס און חשוב.
און איך זאנען דאך חוץ אפילו תלמיד דרב איז נישט שטענדיג אפילו תלמיד קטן
דרב גורל.

און איך צוליב די גרויסע אהבה צו אונזער עם קדוש, און פארט צו די תלמידים
חכמים יראי ה' וחושבי שמו יתברך, ה' עליהם יחי'.

און איר מוטערס תחינה הנם מען האט דא געזאגט, אז די מאטערס ג"י וועט
סאן אויך פרייגן, אבער פון דעסוועגן דער הייפט ווייט איר און דעם דען
די קליידונג פון די קינדער מאכען דאך די מוטערס.

אויך דערפסטען געטען און ווין, אז ווען די אדעלע אירישע טעכטער וואס וויערע
חשיבע מאנען זאנען בני תורה, מאכען וויערע קינדער קליידלעך העכער
וויא די קניא, איז די ווייבער פון די פראסטע מענשן עמי ארצים, מאכען וויערע
קינדער קליידער ביז אין בייכול, מי זעהט נישט, וואס??

א איריש קינד איז מחויב אבצוגעבן די גאנצע געלט און אלדעס וואס מען
פארמאגט און נישט עובר זיין אפילו איין לאו פון די תורה, אז וויא
דיא הייליגע הלכה מסקינט אונז אין שלחן ערוך יוריד סימן קנ"ז, און פארט נאך
דער לאו ולא יראה בך ערות דבר וואס אנדעם ווענדויך השראת השכינה הקדושה.
און אז אפילו מיי קליין מיי גרויס גייט א קורצע קלייד איז מען עובר
דורכהאנאנד דעם הייליגען לאו!

בבן, איר מאטע וואס איר זאגט טעכטער פון שרר אטא, און פון אלע הייליגע
אסתר ע"ה, גייט מער פון אייער הרי דעם מיואסן שמ"ץ פון דער
שינעטערע שלעכטע מאמע די קורצע קליידלעך, והחליטו שמועלעך בייט איבער
די קליידער פון אייער מיידלעך פון קליין ביז גרויס און מאכט זיי קליידער עס זאל ווין

נידרינער אין קניא האטש ביו א האלבע פוס, און עס זאג בא אונז מקיים ווערין דער היבער הייליגער פארזאג פון דיא תורה הקדושה: **ולא יראה בך ערות דבר**, וכשאתה מוצא נדר ערוה שם אתה מוצא קדושה, וועט שיינען אויף אייך קיט אייער נעזינד דיא שיינונג פון שרה אסנו און פון אלע הייליגע אמהות, און עס וועט מקיים ווערין בא אונז דער פסוק: בכל מקום אשר אוכיר (בני"ל) את שמי אבוא אליך וברבתיך, עס וועט זיין בא אונז השראת השכינה הקדושה, און מיר אלע וועלן ווערין געביינשטשט מהקב"ה מיט נעזינד און שרנסה טובה וכל טוב סלה, און מיר וועלן זוכה זיין צוא דיא גרויסע השראת השכינה און בית המקדש בית תפארתנו בנין אפריון עס משיח צדקנו המקיה מדור דור שיבא בבאים אויך מיו מען וויסען אז צניעות איז מציץ פון טייט אויך ווען אפילו עס איז געווען א נור דין חו"ש איז דער זכות פון צניעות סבטל דעם נור דין און ער האט חיים טובים.

בין יעצט האט מען גענוג אדעלע פרויען וואס זאנען געקליידעט וויא די עטיקע פון מענטש י"ג איז כשר על פי תורה און ארדענשליך אגטיק פיר די מענשענהייט, נור מען האט געשריבען כדי מחזק זיין זיי גאלען שטארקער אכטינג געבן אויף זייערע קינדער.

און יעצט מוסען ריידען וועגן די נידערנעפאלענע פרויען און מאדען וואס נייען אליין שנעליך געקליידעט וואס איז אסור על פי התורה און אום ארדענשליך פיר מענשין א! ווייט נישט ארענשליך גענען די מענשהייט! דאס מיינט מען די פרויען און מאדען וואס האבען אראב געווארפן פון ויך די שיינע צניעות וואס באהנט אוי די ארץ ביו זי איז געקומען צו די נידערנעפאלנקייט צו נישט פילען שוין דעם נאטירליכען אינסטינקט פון ארויסצובושה און זי נישט אפין נאם פיר אלעמען מיט א חלק קערפער נאקעט, די גאנצע לאנגע הענר נאקעט, זא ווי זי, וואלט אויסשריינען פיר אלע: האט גאט אייך די גאנצע פלוש פון מיינע גאנצע הענר.

מחניך חדש

א! ווער וואלט דאס קאנען גלויבען א סאל אז שרוען, סאדען, וואס זאנען ניכט קיין פובלישטע זונות, זאלען גיין נאקעס אויסען נאם ?

דאס הייסט דאך נאקעס, וויסיל זי קען גיין ווי דאך נאקעס, די נאנצע לאנגע הענר און די הארץ וויסיל נאר עס לאזט זאך גיין ווי דאך נאקעס, און מער קען זי דאך ניכט, כיבע זי וואל אין נאנצען אויסטאן די קלייד, **אזא** פיאוסן שטוציקען אויסקעלאסענעם נאג איז מען נאר נעמאנען פארין סביר איז טאקע קעקסען אויף ווי א פארלענדונג.

אין א צווייטען סאל זאנען ווא נעמאנען די כנות סאב די זונות, **אין** די דריטע נאכפאל גינס זאנען אינווערע: עבילדעטע העלדיגעס פון 20 - פון יאהרהונדערט !

לפי זה האבען זיי אסילו א מענה אז זיי זאנען, ניכט די ערשטע נאר אבער עס איז א שאד וואס די הענדנאקעסע העלדיגעס זאנען דא איר ווען זיי וואלענען געווען אין סצרים וואלט שוין געווען אביסל וואס אנדערש מען זאגט אז דארטען אין שוקא דזונות גייסטען טאקע אזוי.

גור אין די וואס גייען מיט נאקעסע הענר איזט דא אייניגע ארשין. **אירין** ארש וועלכע זאנען רובא ררובא זאנען זעלכע פריילינג אדער ווייבלעך וואס פון ויער נאטירליכקייט זאנען זיי ארדענטליך נעמאנען, וואס פון ויער אינערליכן אינסטינקט, כאראקטער וואלען זיי גיין אנשטענדיג נעקליירעט ניכט ווייזען ויער נאקעסע פלייש פאר אלעמען נור דער שלעכטער שטוציגער שטראם פון פארשייט קייט שלעפט זיי מיט.

מאנג דעם ארש פרויענציער איזט זאנאר דא זעלכע פריילינג און ווייבלעך וואס שעמען זיך זעלבסט מיט די פארשייט קייט, און אינערליך איז בא זיי זעלבסט העסליך צוגיין ווא ווייזן ויערע נאקעסע הענר פלייש פיר גייטען גור זיי זאנען קרעווסלאז צו גיין נענען די שטוציגע פארשייטע סאדע, איז די ארש פרויענציער האבען אינערליך נאך ניכט אנגעווארען די שטענע פרויענציער, די פרויענציער וועלכע דער באשעפער ית' האט די פרוי באשאנקען און באהאנט, ער בן איז צו די ארש פרויענציער בעט מען און מען ווארענט: שטארקט זיך און ווערט ניכט מיט נעלעפט מיט דעם שטוציקען שלעכטען שטראם, מיט צי גיין מיט די פינגערע העקעלאסעט סאדע פארשייטע, צי גיין מיט נאקעסע הענר.

דען ווי קומט דאס צו א אנשטענדיקע פריילען און יונגפרוי, צו ווייזען איר נאקעמט
לייב פיר דייטשען, א ! ווי ארדנער דאס איז ! ווי גראב, נידעריג דאס איז !
ווי נענען מענשין-עטיקע דאס איז ! א אפרויענציעמער זאל אחלק פון איר
קערפער ניין נאקעט ! !

קוקט ניכט אויף די אויסגלאסענע קאקעהטישע מאדע ! אז יענע איז שיכור אין
דייטש אין ריגשטאך, דארף א ניכטערע פרויענציעמער אויך זאל טוהן ? ! !
דאס איז גירעדט מיט די בעסערען ארט פרויען, אבער עס איז דא נאך א ארט
פרויען, אפילו גאר א טעט, וועלכע זאנען טאקע פארשייטע חצופות פרוצות,
וואס ווילען טאקע דורכהיים אז סאנסבילין זאלען קוקען אויף זייער חורדשע
נאקעטע פלייש, און איידער זיי גייען ארויס אין גאס טועהן זיי זיך אן אזוי פערשייט
קאקעהטעש אזוי ווי וואלט געזאגטען צו אראבער אדער צו וועמען וועלכער האט איר
געדונגען זי זאל קומען צו עס (צו א זעלכע חצופות זאגט מען, ארויס פון די הייליגע
לאג, זייט ניכט טעטא דא דעם אויך מיט אייערע עקעלאהאפטע חצופישע קליידונג
אין סצירם קענט איר געפונען געסעלאך דארטען צו גיין אייערע זינהשע קליידונג,
אדער אין אסעריקע, מען זאגט אז דארטען איז דא וואס מען רופט זיי גאסען פרויען
זיי גייען קליידער ווי איר מיט נאקעט הענר און נאקעט הארץ וואס גלייט זיי פאר
א שולט.

כלל הרברים זאלט איר וויסען ביידע ארטען פרויענציעמער די אלע וואס גייען מיט
הילע הענר און הילען הארץ, אז איר דערציעניגט דער מיט דעם אויבערשטן
י'ת און איר בריינגט דערמיט צרות יסורים און שאנד פאר אייך פאר אייערע סאמיליעס
און פארין כלל ישראל, דורך דער מיאוסה עבירה די פארשייטע קליידונג איז
געווארען שטארק געווייניגט די פרנסה פון כלל ישראל, דורך אייער פארשייטען
גאנג ליידען געבאך אויך אימפולדריגע פיל טייערע מענשען זאנען געקומען צוליב
דעם עד כבר לחם, אפילו קינדער ליידען דורך אייך.

אזוי איז דער פארבייקענדער אנשטענדיגער מענש, סוף עקעלאהאפט אבקערין די
קאפ און א שטייטאהן מיט א אינערליכען זיפן אויף די גירעמענעאלענקייט
פון די פרויען אויך איז די פארשייטע אויסגעלאסענע קליידונג אויך א גרויסער גורם
צו פארגאסען ר"ל, אז וויי ! וויפיל אידישע בלוט איז פארגאסען געווארען אז וויי !
וויפיל שרעקליכע אונערטעמליכע צרות און יסורים האבען געליטען און ליידען

די איבערגעבליבענע פון דיא געהארנטע א סך סער ווי די געהארנטע, אין ווי פיל בזיון און חרפות מיט די צרות וויפיל מיינליך און פרויען האט מען געשענדעט און מסמא געווען, ביזען טויט אויך, אהה, אי שוקל אי סופר **זאלט** איר וויסען ריכטיג אז די גרויסע עבירה זון די פארשייטע אויסגעלאסענערע קליידונג פון די פרויענציעסער איז א גרויסער גרס צו די אלע אונערמעסליכע צרות, זאלט איר וויסען איר אלע פריילינג און פרויען וואס איר גייט מיט היילע הענד, אז אייער הענד איז נישט הייל, אייער הענד איזט נאר הייל פון ארבייט אבער ווי זיינען באנאמען מיט מענשן בלוט, אי, וויי, מיט בלוט זון אינזערע ברידער און שוועסטער יונג און אלט.

איר זאלט וויסען אז דאס איז פאלקאם ריכטיג ווי דער טאג!

אריך זאלט איר וויסען, אז פרצה קורא דנגב ולשודד.

אז זי גייט געקליידט, פארשייט האט מען געטאהן מיט איר וויא מיט א פארשייטע און אשער וועט א קלאנינקע זאגען זי גייט פארשייט און מען האט איהר נאך נישט געטאהן ווארט טאכטערקע די ביסט נאך נישט געשטארבען דו ווייסט נישט וואס מארגען און שטעטער וועט זיין, איך ווינשט דיר חיללה נישט קיין שלעכטס חס ושלום, נארישע קלייניקע אונזער הייסע דאנה מיט אונזער שריפט איז דאך נור אז דיר זאל נישט געשעהן קיין שלעכט חו"ש דען וואס זאגען מיר הויסען מיט אונזער הייסע ווערטער הייסע שטארקע געשרייען דען וואס איז הויסען דער געטרייער פאטער ווען ער גיט זיין ליבען קראנקען קינד שטארקין חנין, דער קינד זאל נישט שטארבען דער קינד זאל ווערין פאלקאם געזונד, האין זאת בת ישראל? מיר גייען דאך נישט געבין פאראל לעקציעס די פארווער אדער בערלינער טעכטער! **אריך** די ווייבלעך וואס גייען מיט נאקטע הענד און הארצין איז דאס גורם בא אנדערע צי עובר זיין אויף דעם גרויסען אומוויירדיגען חטא פון טומאת הנדה! רי"ל וואס דאס איז די שווערסטע טומאה פון אלע טומאות לית מסבואת קשיא כמסיבותא דנדה.

אריך אויסער וואס זי מיט איר מאן פארווינדלען זיך צום שווערין גרויסען שטראף כרת ר"ל פארפלעקען זיי און סאבען אום ריין די בליט פון זייערע געבראענע קינדער זון אן א סקוה בשרה כרת די קינדער הייסען פגומים.

אין דער גרם צי דעם איז וואס די ווייביל גייט א גאנצען טאג מיט נאקטע הענד און הארצין, אפילו אין שטוב.

מחניך קדוש

הכלל די אומה הישראלית האבען זיך קיינסמאל נישט געריכט אויף אזא פונעםערין מיאוסין אום גליק אז אידישע טעכטער זאלען גיין נאקעט מיט די הענר און הארץ אוי ווי זונות.

אין איר זאלט וויסען אז וואס דא איז געשריבען איג נאך מער אויך, איז דאס דער ביטערע זיפן אין הארצין-געשריי פון אלע אידען פון ירושלים עיר הקודש תותב"א און פון גאנץ ארץ ישראל און פון גאנץ וועלט, אפילו פון די פרייע גענישן אויך דען אפילו די פרייע אנשטענדענע, וויילען אויך נישט אז אידישע טעכטער זאלען גיין געקליידעט וויא זונות, ר"ל.

לכן ! איר זאנט דאך פארט אידישע טעכטער בעט מען אייך און מען ווארענטאייך גייט נישט קיין פארשייטע בנדים, געדינקט אז אידישע טעכטער האבען אייביג געהאט דעם שיינעם בארוף פון די אדעלע צניעות.

די ריינע אדעלעס בלייבט וואס שטראמט אין די אדערין פון דעם עם קדוש יציר אוי דאס צוליב די צניעות און הייליגע ריינקייט וואס על פי התורה וואס די אידישע טעכטער האבען געהויבט מיט די גרעסטע פינקטליכקייטען.

די סטאטיסטיק באוועיזט אז דורכשניטליך לעבן אידן ליינגער ווא אלע נארדען זאנען די גרויסע פיליאפען די גרויסע פראפעסארען אז דאס איז צוליב דעם וואס זיי היטען די ריינע צניעות וואס על פי התורה, סקיה גור וואס כדת התורה און אויך צוליב דעם וואס אידן עסן גור כשר וואס אין כשר על פי תורה הקדושה זא איז געווען אלעס ביו יעצט.

מיט עטליכע צעהנדליג יאהר צוריק האט געקניגט אין איינגלאגער אין לאנדען א מלכה די קווינט, האט מען פון איר קעניגליכען אויף געמאכט א קאנטראקט מיט אידישען פאדראציק אויף די 3 יאהר ער זאל צושטעלן פלייש אין הויף האט די קווינט קעניגען פאראנט אויסגעסען א תנאי מיטען פאדראטסיק, ער זאל דוקא געבען זעלבע פלייש גור וואס אידען מענען עסן על פי התורה און דאס זאלט איר וויסען אז אלע שלעכטעס קומט צי דירעקט צי אום דירעקט, קומט צוליב פארשייטע בנדים, דען די בת ישראל כשרה וואס גייט געקליידעט בצניעות טוהט זי און עס קומט צי איר אלדאס גוטס

כל הגוים חשודים על שפ"ר ועם ישראל עם קדוש נקי וטהור מזה

יעצט גון דער הייסער שטארקער אבער טיף טהייער שריפט ווערט ניענדיגט מיט
א גוטע האסיניג או די אידישע טעכטער וואס שטאמען פון די אבות
הקדושים און פון דו הייליגע אמהות וועלען נעמען אין אכץ אלעס וואס דא
איז נעשרובען, און זיי וועלן מיט עקעלהאפט ויך אבקערין פון די פינצטער
סיאסה זונות מאדא נור זיי וועלען ניין מיט נאנצע הארביץ פון הייבין
בין האנד און די הארץ צו נעדעקט ביי נאר דעם אלץ אויך זאל די קלייד זיין
אונטען לאנג ביי האלבע פון נאך די קניא אויך זיי זאלן פירען וייערע
קינדער ניט מיט קיין פארשאט קייט, נור אלע קליידונג זאל זיין מצוין לטוב.
בזכות זה וועלן מיר זוכה זיין צו ישועות ישראל אמתית או אידען וועלן זיין
עלין על כל הארץ פון נאולת מצרים איז געווען אויך ציליב די ארענטליכקייט
פון די אידישע פרויען און צו ליב די צניעותדיגע בנדים.
און מיר וועלען זוכה זיין זעהען משיח צדקנו משיח בן דוד בבגדי מלכות ובבנין
בית מקדשנו ותפארתנו או די כהנים זכהן גדול וועלן טאהן די הייליגע
עבודה און בית המקדש שיבנה בי"ב ותחזונה עינינו בשוכך לציון ברחמים א"ס.

בעה"ת

פה מקום אתי להגיד לאנשים טובים ישרם
וטובם היה הרבני הנגיד ירא מוה"ר משה ב"ר זאב
ולאטניק נ"י

וזוגתו הטובה הצדקת גבאית צדקה וכו' מרת
מייבע תחי' בטוב בת הרב הצדיק מוה"ר איסר שטיין
זצ"ל מקאלאניא סיניסמי מחוז סלאנים יצ"ו.
ואשר זה רבות בשנים הם באמעריקא בבאסטאן
ומרבים לעשות צדקות וחסדים גדולים עם
מרחביהם ומיודעיהם אשר בליטא ובפרט עם הרב
שלחם ובני ביתו שליט"א אשר זה רבות בשנ"י הם שולחי'
וגם עתה שלחו לו כסף רב בפעם אחת על צרכי נשואי
בנותיו תחי' שלחו כמה מאות דולללרים וגם בעד זה
הספר אמרה לשלוח כסף הגון שיספיק להדפיסו.
הקב"ה יברכם בבריאות טובה ובאריכות ימים
ושנים טובים ויהיה להם נחת רוח מכל זרעם יחיו בטוב
ובהצלחה.

ויזכו לראות בישועות ישראל ביב גם תזכר
למנוחה אחותה היקרה החשובה הצדקת מרת מייטא
תחיה בטוב עם כל בניה ובנותיה החשובות המצוינות
במדותהם ותכונותהם היקרות המיכה ה' לטובים וברכם
בבריאות ובפרנסה טובה ובהצלחה וכל טוב סלה.